

Pensionerade skorstensfejarmästare Rolf Palmqvist ser inte begränsningarna, bara möjligheterna. Han håller på att bygga en liten by i S:t Anna skärgård av egen skog, med hjälp Solosåg och andra maskiner från Logosol, med plats för barn och barnbarn. Senaste projektet är den bastu som han

här sitter framför tillsammans med svärsonen Peter Träff. Han såg heller inga hinder att utrusta sitt bandsågaggregat på Solosågen med elmatning. Och självklart fungerade det för en person som tycker att ingenting är omöjligt..

SIDAN 6

Sparar 80 000 kr på sågning

Sven Toverud i norska Moss föder upp kycklingar. 200 000 kycklingar om året.

Han köpte ett bandsågverk för att tillverka reparationsvirke till gården, vilket ledde till att han kunde sälja virke till grannarna och fick förfrågningar om legosågning.

Men tiden räckte inte till för båda uppgifterna. Men istället för att tacka nej till sågning, satsade han på ett Logosol Låks 500 ramsågverk.

– På samma tid sågar jag tre gånger så mycket, med perfekt resultat, säger Sven.

Den ökade sågningen innebar att han kunde byta ut olja till flis för att värma det stora kycklinghuset. Han sparade 17 000 liter olja och gjorde en god insats för miljön. Men det lönade sig även ekonomiskt.

– Jag sparar 80 000 kronor om året, säger han.

SIDAN 24

Stor konst i alm

Anders Ölund är möbelsnickare utöver det vanliga. Han skapar stor konst av almar som han själv sågar. I hans händer blir materialet till konstverk i sig självt. Låt dig inspireras på...

MITTUPPSLAGET

Två vänner och deras sågverk

Frank-Anders Toresen växte upp i Kongo som missionärsbarn. När barndomskamraten Willy Itomo tog kontakt, flyttade han tillbaka och tillsammans startade de sågverk.

SIDAN 10

Han timrade till sin käresta

När Maine blev sjuk och inte kunde gå i trappor, bestämde sig maken Bosse för att bygga ett hus där hustrun kunde leva ett bra liv. Han timrade en ny villa på 245 kvadratmeter i ett plan. Och idag är Maine så pigg att hon kan njuta av resultatet.

SIDAN 20

Hela tomten full av träd

SIDAN 18

Hyvlingen tog bort 10 kg

SIDAN 22

Jordgubbar och sågning

SIDAN 20

Värderingar från ett resurssnålt Sverige

Jubileumsåret går mot sitt slut. Det har inte bara varit ett bemärkelseår med firande och kampanjer. Det har

av olika skäl även varit ett år av eftertanke.

När Logosol startade var jag redan i mogen ålder, med barn på gränsen till vuxna. Läger man till 20 år på det, så inser läsaren att jag passerat pensionsåldern. Jag har tänkt arbeta vidare i några år, men dagen närmar sin när Logosol drivs av nästa generation.

Det får mig att tänka på vilka värderingar som byggt Logosol till det företag vi är idag. Själv tror jag att det är värderingar från ett svunnet Sverige, från den landsbygd där jag växte upp för ett halvt sekel sedan.

Mina rötter finns i en by utanför Örnsköldsvik. Våra föräldrar var småbrukare och pappa drev även ett litet snickeri. Vi tillverkade bland

annat höräfsor och lieorv som levererades till grossister i Örnsköldsvik. För yngre läsare kan jag berätta att orv är skaffet till en lie.

Vi barn hjälpte till med enklare uppgifter i snickeriet som att slå i pinnarna på räfsornas kammar. Pappa betalade oss 2 öre per kam och på en kväll kunde vi tjäna två kronor, vilket var mycket pengar på den tiden.

När jag berättar för dagens unga hur vi hade det, låter det som om vi levde i fattigdom. Så upplevde jag inte det, tvärtom hade vi det nog lite bättre än många andra småbrukare, tack vare snickeriet och byns telefonväxel som till stor del sköttes av barnen i familjen.

Däremot var det ett resurssnålt samhälle, när man var tvungen att vända och vrida på allt och inte förbruka något i onödan. Jag kan tänka mig att hela vår by på den tiden förbrukade min-

dre resurser utifrån än vad en modern familj gör idag.

Det här är lärdomar som följt mig genom åren och som satt tydliga spår i Logosols produkter. Grunden för våra maskiner är att ta vara på skogens resurser på ett så effektivt sätt som möjligt. Hemma på gården, med enkel teknik till överkomlig kostnad.

Solosågen är rakt igenom en produkt av det tänkesättet. Med minimal resursanvändning omvandlar man timmer till virke utan långa transporter. Det som behövs hemma på gården, förädlas hemma på gården. Med åren har det tillkommit en hel flora av allehanda maskiner, allt fler av dem avsedda för yrkesmässig användning.

Grundtanken finns fortfarande kvar, det handlar om att hushålla med resurserna, till exempel genom

att hålla nere elförbrukningen så att befintliga anslutningar fungerar och att våra kunder slipper höga fasta kostnader. Resultatet har blivit maskiner som löser sina uppgifter till lägre kostnad än annan utrustning.

Materialet trä är i sig en fascinerande skapelse, både genom sina egenskaper och dess ursprung.

Träden binder solens strålar och omvandlar dem med hjälp av fotosyntes till trä. Den förädling som solen påbörjat, fortsätter med att vi sågar och hyvlar, bygger hus, tillverkar inredningar och möbler och slutligen använder veden till uppvärmning.

Intresset för solenergi i alla dess former är idag överväldigande stort. Det är inget att bli förvånad över, med

tanke på klimatförändringar, hotande brist på fossila bränslen och andra resurser.

Den nya värld som växer fram har många likheter med den svenska landsbygden för 50 år sedan, när en by i stort sett var självförsörjande och förbrukade mindre resurser utifrån än vad en familj gör idag.

Vi som var med på den tiden vet att det inte var något dåligt liv, tvärtom erbjöd det gemenskap och annat som vi idag är beredda att betala en hel del för.

Däremot tror jag inte att det gamla Sverige går i repris. Vad som väntar oss är en mer resurssnål värld, men i en anorlunda och mer teknikinriktad version. Detta är den stora utmaningen för oss på Logosol och något som finns med i allt vårt utvecklingsarbete.

Bengt-Olov Byström
Bengt-Olov Byström

Logosol beslutade att inte delta i krisen – och det fungerar

Logosol deltar inte i den pågående krisen. När andra drar ned, ökade omsättningen under första halvåret 2009 jämfört med samma period förra året. Följden har blivit leveranstider på vissa produkter.

Finanskrisen slog till med full kraft i november 2008. Medierna fylldes av larmrapporter om lamslagna banker och stora varsel. Det var nästan som en ny istid var i antågande.

Det märktes också på orderingången till Logosol. Telefonerna ringde mindre än vanligt och webbshoppen gick på lågvarv.

Det här hände strax innan förra höstens stora marknadsföringskampanj skulle skickas ut till kunder och intresserade. Vad göra? Ställa in kampanjen, annullera order hos underleverantörer?

Beslutet fattades runt köksbordet hos ägarfamiljen Byström. Logosol deltar inte i krisen utan satsar för fullt, för att hålla orderingången uppe

och underleverantörerna med jobb. Beslutet blev att införa en tidsbegränsad finanskrisrabatt.

Erbjudandet åtföljdes av ett förklarande brev. Logosol hade gått med rekordresultat under årets åtta första månader och det fanns möjlighet att dela med sig av framgången till kunderna. Dessutom hade underleverantörerna förbättrats sig för den sedvanliga anstormningen inför årsskiftet, som vid sidan om våren är den stora försäljningsperioden för Logosol.

UPPMÄRKSAMMAT AV MEDIA

Här gällde det att hålla hjulen igång och se till att underleverantörerna hade jobb och inte började varsla personal.

Det ovanliga greppet uppmärksammades i rikspresen. Aftonbladet lyfte fram Logosol som ett ljus i krismörkret. Detsamma gjorde Veckans Affärer. Och kunderna insåg att de fått ett mycket tidsbegränsat erbjudande som förhoppningsvis aldrig ska behöva upprepas.

Efter årsskiftet fortsatte försäljningen i oförminskad styrka, nu under inflytande av att skogsbolagen kraftigt minskat sina inköp. Vid bilväg låg stora mängder timmer och det fanns egentligen bara två val: Bjuda in barkborrarna till kalas eller säga upp så mycket som möjligt. Det sammanfattades av Logosol i en slogan: "Våren 2009 kommer aldrig mer tillbaks".

DÄRFÖR LEVERANSTIDER

När första halvåret 2009 var till ända visade det sig att beslutet i familjerådet var verkställt: Logosol hade inte

deltagit i finanskrisen, omsättningen låg strax över samma period rekordåret 2008.

Det har dock inte varit helt problemfritt. Några kunder har undrat hur det kommer sig att Logosol haft svårt att leverera vissa produkter, i en tid då lagren borde vara översvämmade för omedelbar leverans.

Förklaringen är att några underleverantörer inte vågade tro på Logosols beslut att inte delta i krisen.

De valde i likhet med nästan hela västvärldens industri

att varsla personal och minska sina inköp.

Vad ingen räknade med var att Logosols våghalsiga beslut att inte delta i krisen skulle fungera. Följden blev att Logosol inte lyckades få fram komponenter i den omfattning som krävts. Resultatet har blivit långa leveranstider.

Åtgärder är vidtagna. Om inget oförutsett händer är leveranstiderna betydligt kortare och det mesta finns för omedelbar leverans när du får höstkampanjen 2009 i din hand.

Vinnare på YouTube

Två vinnare har korats i Logosols filmtävling på YouTube. Förstapriset gick till Kjell-Olov Näslund i Husum som presenterade en genial vagn för att lasta stockar på Solosågen. Silvermedaljen knep Magnus Magnusson i Mariestad som filmat hur han sågar grov stock med sin Big Mill Basic. Båda har fått glada tillrop av tittare från hela världen. Mer om tävlingen och de vinnande bidragen hittar du på www.logosol.se.

NYSÅGAT

Nysågat är en nyhetstidning om småskalig träförädling och skogsbruk, som utges av Logosol. Det är fritt fram att återge artiklar om du anger källan. Kontakta Logosol för bilder.

Ansvarig utgivare:
Bengt-Olov Byström

Projektleddning och layout:
Janne Näsström

Redaktion:
Janne Näsström, Bengt-Olov Byström, Anna Olsgrén, Byström Sara Boström, Per Karlsson och Richard Nobel.

Fotografer:
Janne Näsström och Logosol.

Annonser:
Per Karlsson, 0611-182 85

Tidningsproduktion:
Janne Näsström AB
Oskarsborg, Fårhult
593 96 Västervik
info@nassstrom.se

Tryck:
Mittmedia Print, november 2009

LOGOSOL

Bäst på småskalig träförädling
Industrigatan 13
871 53 Härnösand
Tel 0611-182 85
Fax 0611-182 89
Internet: www.logosol.se
E-post: info@logosol.se

En nyhet för ökad produktion: Elmatning till stockbandsågen

Den nya elmatningen till LM40. T h ett fullutrustat sågverk. Förutom matningen har det hjul för transport, timmerfräsen och spånsugningsutrustning. Vid kaffekoppen Mattias Byström som konstruerat matningen tillsammans med Jonas Höglund.

Här är en efterlängtat nyhet: Elmatning till stockbandsågen Logosol LM40. Bilderna visar en prototyp men vid utgivningen av denna tidning är det nya matningsaggregatet i produktion

Logosol LM40 är troligen Nordens mest sålda stockbandsåg. Ända sedan det lanserades har elektrisk matning stått högt på kundernas önskelista. Nu är den klar för leverans.

Matningen krävde en del tankearbete, beroende på hur en stockbandsåg förväntas fungera. Tanken är att man ska kunna såga 2-3 plankor utan

att lyfta av dem mellan snitten. Momenten är såga framåt, höja aggregatet, backa tillbaka och såga nästa snitt.

Matning av den typ som finns till Solosågen, där sågaren står i änden av sågverket och kör, fungerar inte med mindre än att sågaggregatet utrustas med motor så att det kan höjas och sänkas från manöverpanelen. Alternativet är

att plankorna lyfts av mellan varje snitt, men då måste man ändå lämna manöverpanelen och funktionen förlorar sin poäng.

AUTOMATISK RETUR

Logosols lösning är halvautomatisk matning och automatisk retur.

Sågaren går med aggregatet under sågningen, men slipper

skjuta. Vid slutet av stocken höjs aggregatet och sågaren trycker på knappen för retur. Aggregatet går själv tillbaka till utgångsläget. Under tiden lyfter man undan brädan och sparar därmed tid.

Matningen fungerar på samma sätt som E37 Friction till Solosågen.

– Det är matningstrycket som regleras, inte hastigheten.

Om bladet går mot en kvist eller hårdare trä så minskar hastigheten automatiskt, förklarar produktchefen Mattias Byström.

Friktionsmatningen minskar belastningen på bandet och ger ett optimalt sågresultat.

Aggregatet på bilderna är en prototyp. Seriemodellen blir lite annorlunda, men funktionen är densamma.

Topplyft med vändhake

Att vrida och vända på stockarna är halva hemligheten bakom bra sågresultat. Här är ett hjälpmedel som gör det enklare.

Nyheten är en topplyft till stockbandsågen LumberMate LM40. Den är utvecklad av Logosol och har dubbel funktion.

I grunden är det en spak som kan fästas på önskad tvärbalk efter hela sågverkets längd. Det följer med två snabbfästen så att spaken snabbt kan flyttas, beroende på åt vilket håll toppen ligger.

Spaken är snabbare men lyfter mindre än den hydrauliska topplyften och passar bättre för nordisk gran och tall. Du som sågar både barr och grövre lövträd har nytta av båda typerna.

Spaken låser i höjddel för att hålla upp toppen i önskat läge under sågningen

Men spaken har också en annan funktion, en skarpslipad klo som gör att den kan tas loss och användas som vändhake.

Funktionen är densamma som den skogliga motsvarigheten, men den här sitter fast på sågverket när den inte används och gör då nytta som topplyft.

Ny topplyft till LM40, för gran och furu i normala dimensioner och ett bra hjälpmedel för att positionera och vända stockarna.

L ä n g s t i världen

Logosol har tagit fram världens längsta Picco sågsvärd. Längden är 120 centimeter.

Det är i grunden samma svärd som Logosols sågverkssvärd.

Det är tunnare och samtidigt styvare än vanliga motorsågssvärd. Det har även förstärkt svärdsspets, vilket blir standard på alla Logosolsvärd.

Så här långa och tunna svärd måste fästas i båda ändar. Det är i första hand avsett för Logosols storsågverk Big Mill LSG och liknande utrustning. I kombination med LSG är sågbredden upp till 105 centimeter.

Press-stopp: Uppdaterad Combi Trac från Logosol

I vår presenterar Logosol en ny version av den beprövade transportmaskinen Combi Trac.

Combi Trac är en motoriserad hjälpreda för att dra stockar i skogen. Den har tillverkats i åtskilliga tusen exemplar och är känd som ett nyttigt transportmedel för villebråd under namnet Älg Trac.

Föregångaren är mest känd i Norge och har ett rykte om sig att vara mycket stryktålig. Den nya modellen från Logosol blir

tvådelad. Fram sitter motorn och två styrande hjul, bak ett flak och drivande band.

Kombinationen av hjul som styr och band som driver ger överlägsen framkomlighet.

Kraftkällan är en förbränningsmotor med hydraulisk transmission. Hydrauliken gör det möjligt att förlänga dragaren med en mittdel och utrusta den med t ex kran.

Anmäl dig till Logosols nyhetsbrev på e-post, så får du mer information om denna beprövade maskin i Logosols tappning.

Prototyp Logosol Combi Trac

Sågverket blev starten för satsning på turism

Med maskiner från Logosol satsar den polska staden Nowa Sól på att bli ett centrum för turism. Det första resultatet är en stor äventyrspark för hela familjen.

Projektet startade för två år sedan, med att kommunen satsade på eget sågverk, Logosol M7. Det har sedan fått sällskap av formatsåg, rikt- och planhyvel samt multifråsen MF30, alla från Logosol. De senaste investeringarna är stockbandsågen LM40 och en Sauno virkestork.

I planerna för nästa år finns även fyrkutterhyveln PH260, berättar Wojciech Marciniszyn, ansvarig för Logosols verksamhet i Polen.

Verkstaden skapar både selsättning för arbetslösa och resurser för att göra Nowa Sól

ännu mer attraktivt för turister. Verksamheten sysselsätter 20-25 personer under sommaren och hälften så många på vintern.

Mer än hälften av Sveriges kommuner har använt främst Solosågen, men även andra maskiner från Logosol, för att skapa attraktioner som inte vore ekonomiskt möjliga att genomföra med vanlig upphandling. Bland exemplen finns allt från en skidstadion i Sundsvall till upprustning av friluftsområdet Delsjön i Göteborg.

Nowa Sól ligger 80 km från den tyska gränsen och var länge en tysk stad med namnet Neusalz, vilket betyder nytt salt. För 500 år sedan anlades här ett saltverk runt vilket staden växte upp. Idag är turismen allt viktigare och här arrangeras en rad festivaler under sommarhalvåret.

Satsningen i Nowa Sól startade för två år sedan med en Solosåg M7, som idag har fått sällskap av en stor del av Logosols maskiner. Under sommarhalvåret arbetar 20-25 personer i verkstaden. Foto: Maria Palmgren

Både stort och smått, parkbänkar och hus till äventyrsparken, tillverkas i verkstaden. I mitten syns Logosols Wojciech Marciniszyn vid en MF30 fräsmaskin som levererats till kommunen.

BÄSTA
Sveriges enda riksförbund för småskalig träförädling
Kom med du också!

Sveriges Småsågares Riksförbund, SSRF, eller "Småsågarna" som vi kort och gott kallar oss, är en ideell förening för alla som är intresserade av småskalig träförädling: att såga, hyvla, snickra, timra, slöjda, bygga, producera bränsle och förpackningsmaterial - kort sagt allt man kan göra med trä som råvara.

Småsågarna har cirka 500 medlemmar och ambitioner att utvecklas till Sveriges bästa nätverk för småskalig träförädling.

Vi arrangerar studiebesök, inspirationsmöten, rådgivning och andra aktiviteter.

Välkommen som medlem!

Timo Andersson

Timo Andersson, ordförande

Nyhet! Komplettningsarkiv nu på vår webb

Alla nummer av tidningen Småsågaren, från det exklusiva premiärnumret 1995 fram till 2009, finns nu som PDF i tidningsarkivet på webben - massor av läsning bara för medlemmar!

Bli medlem nu!

Medlemskap för 2010 kostar 500 kronor. Betala till plusgiro 26 20 90-4 och ange "ny medlem", namn och postadress samt gärna telefonnummer och mejladress på inbetalningskortet.

Exempel ur innehållet: Postningsteknik, att såga en stock på rätt sätt (1/2005), Torköversikt, olika metoder (4/2007), Att välja rätt såg (1/1995), Försäkringar för småsågar (2/1996), Logistik och lönsamhet (3-4/1998) ... och mer.

063-600 01 • info@smasagarna.se • www.smasagarna.se

Franska erfarenheter: Ramsågen ersatte anställd

–Det här sågverket ersätter en anställd, säger Marc Petitroulet som hade ett bandsågverk sedan tidigare och satsade på ett Logosol Låks 500 ramsågverk för att öka kapaciteten.

För tre år sedan satsade Marc Petitroulet på ett Logosol Låks ramsågverk, den största modellen 500 Industri.

Investeringen ersatte en anställd.

– Jag vill göra så mycket som möjligt själv, säger Marc.

Han bor och arbetar i de franska alperna, utanför byn Lescheraines, i ett bergsmassiv mer känt för skidorter som Grenoble, Albertville, Chamonix och Europas högsta berg Mont Blanc, 4810 meter.

I detta minst sagt kuperade landskap går det inte att bedriva ett storskaligt skogsbruk, dels för att maskinerna inte tar sig fram, dels på grund av att skogarna till stor del är nationalparker och naturskyddsområden.

– Vi måste ha tillstånd från myndigheterna för att avverka enskilda träd, säger Marc.

Det är med andra ord småskalighetens land, med små sågverk överallt, inriktade på legosågning för privata skogsägare.

VILL JOBBA SJÄLV

Marc arbetade som manuell skoghuggare och insåg att det fanns behov av fler sågverk, i synnerhet ett som inte bara sågade på uppdrag av skogsägare utan som köper in råvara och säljer virke till privatpersoner och företag.

2001 köpte han ett mobilt bandsågverk, ett av de större från tyska Serra, och blev egen företagare. Hans marknads-

bedömning visade sig korrekt och efterfrågan växte så mycket att han fick anställa en medhjälpare. Men rollen som arbetsgivare var inget som tilltalade Marc. Istället försökte han hitta ett sätt att producera lika mycket utan anställda.

– 2005 var jag på skogsmässa i Sverige och hittade ramsågen från Låks. Det var precis vad jag sökte efter, berättar Marc.

Enligt hans sätt att se det är Låksågen ett tillbehör. Medan ramens upp till 20 blad tuggar sig igenom två block åt gången, kan Marc förbereda nya block för sågning eller såga grövre lövträd på bandsågen. Resultatet är att Marc på egen hand kan såga lika mycket som han tidigare gjorde med en anställd.

ETT RESANDE SÅGVERK

Ett normalt år sågar Marc ungefär 2000 kubikmeter. Det är mycket för en person, men förklaringen är ramsågens höga kapacitet, upp till 1200 löpmeter eller 4 kubikmeter per timme.

Det gångna året har inte varit normalt. Vintern 2008/2009 var den värsta i mannaminne. Både huggning och sågning låg nere under flera månader.

Verksamheten är helt mobil och även ramsågen går på hjul. Marc har själv svetsat en ram med dragkrok, axlar och hjul. Dessutom har han byggt ett tak över själva sågdelen. När han flyttar sig mellan arbetsplatserna är det som en resande cirkus med band- och ramsågverk, kantverk och ett större elverk.

SLIPPER ÖVERVAKA

All snö fick honom att tänka om. Framåt hösten hamnar sågverken under tak på en fast sågplats. Istället har han köpt en lastbil för att hämta timmer och leverera sågade produkter. Det betyder också att sortimentet kan breddas med råvara från en större region, med träslag som valnöt och lärk.

Efter tre år med sitt ramsågverk, vet Marc vad det går för. Enligt honom är det en tillförlitlig maskin med mycket hög kapacitet, men de stora fördelarna ligger på ett annat plan.

– Jag behöver inte övervaka sågningen utan kan syssla med annat. Ytorna blir bra och måtten perfekta, säger Marc Petitroulet som är på jakt efter fler självgående tillbehör för att kunna producera så mycket som möjligt utan anställda.

Marc har byggt en ram med hjulaxlar på sågverket. Han kör det ut till kunderna som han legosågar för. Nedan en vy från de bergiga trakter där han verkar.

Rolf Palmqvist i S:t Anna skärgård sågar så mycket att det snabba bandsågsaggregatet inte var snabbt nog. Han monterade på fästet som används på elsågar och timmerfräsar för att få matning på bandsågen. Det fungerar perfekt.

På 15 år hinner en passionerad sågare bygga en hel by. Före skorstensfejarmästaren Rolf Palmqvist har gjort det vid havet i Sankt Anna skärgård. Han har förvandlat skogen till villor, verkstäder, växthus och senast en vedeldad bastu.

Nysågats redaktör skickades ut i kustbandet i ett annat ärende. Rolf hade i telefon meddelat att han kopplat sin bandsåg till Solosågens matningsaggregat. Logosol har avrått kunder från det.

– Struntprat. Det går alldeles utmärkt bara man monterar fästet för matningen rätt. Det ska sitta mitt på släden så att det blir bra balans, säger Rolf.

På sågverket ligger redan en stock. Normalt rekommenderar Logosol att man först sågar av bakarna, eller ytorna som det heter i södra Sverige, med en kedjesåg och ger sig på det frilagda blocket med bandsågen. Men Rolf har bestämt sig för att köra demonstrationen den hårda vägen.

VARFÖR SKJUTA?

Det hela är odramatiskt. Han släpper iväg bandsågen som snabbt åter sig igenom stocken. Rolf lägger undan första baken, backar tillbaks aggregatet med matningen, höjer för nästa snitt och bandsågen löper igenom stocken lika fint ännu en gång.

– Varför ska man skjuta bandsågen när den går utmärkt att köra den med matning, lyder Rolfs retoriska fråga.

För säkerhets skull dokumenterades sågningen på film. Den finns utlagd på www.nysagat.se.

Det första sågverket kom till gården 1993. Den skulle användas för att såga stängselstolpar.

Rolf hade får och amkor som hobby och tyckte det var onödigt att köra till Söderköping för att köpa virke.

KAN INTE SITTA STILL

Han insåg snabbt att detsamma gällde allt virke som behövdes för reparationer på gården och när pensionsförsäkringen tillät honom att sluta jobba i förtid, började nybyggena.

– Har man varit egen företagare så går det inte att sitta stilla, men jag ville prova något annat medan styrkan fanns kvar i armarna.

Första projektet blev en verkstad. Sedan följde utbyggnad av villan, sågshus och ett rejält växthus.

– Växthuset som finns att köpa på varuhuset är inte mycket att ha, säger Rolf och visar sin skapelse.

Dottern Yvonne och hennes man Peter Träff fick allt virke sågat till en sommarstuga. Den byggdes sedan ut till åretruntbostad i dubbel storlek, med hjälp från en holländsk arkitekt i bekantskapskretsen.

HUS TILL BARNBARNET

– Vi är här så ofta vi hinner, även om vi har en övernattningslägenhet i Norrköping, berättar Yvonne.

Det pågående byggprojektet är en sommarstuga, som hennes dotter med pojkvän håller på att bygga av virket som morfar sågat.

Sommarens stora projekt var den vedeldade bastun som invigdes strax innan Nysågats besök. Hela familjen bosatte sig i det närmaste på klipporna.

– När det blev för varmt att snickra så plopp hoppade vi i vattnet, berättar Peter som trots att det är i slutet av september just tagit sig ett dopp.

Bastun är ett storslaget familjeprojekt, inte till ytan men väl till utförandet. Stora fönster mot havet och inomhus panel av oljad al på väggarna. Innertak och lavar är av asp från egen skog.

BRA GREJER LÖNAR SIG

Med åren har sågverkets bytts ut mot nyare modell, utrustats med elsåg, bandsåg och matning. Bänken är förlängd och har de flesta tillbehör som finns och själva pricken över anrättningen sätter fyrkutterhyveln PH260. Det är med andra ord en stor del av Logosols sortiment som sökt sig ut i skärgården.

– Bra utrustning lönar sig alltid, säger Rolf och pekar runt på alla hus han byggt av virket som han producerat av egen skog.

Den här Friggeboden var ett av de första projekten.

Rolf har monterat samma fästeanordning, den s k älgen, på bandsågen som finns på elsågarna och timmerfräsarna i utförande för elmatning.

Hustrun fick ett växthus av modell större.

Till dotter och svärson sågade Rolf Palmqvist allt virke till deras arkitektritade hus.

Utsikt genom fönstret på den bastu familjen Palmqvist byggde under den gångna sommaren. Vägghylla i oljad al.

Nysågat på nätet med TV

Nu finns Nysågat som en egen tidning på nätet. Adressen är www.nysagat.se. Här finns även tv-inslag från våra reportage

Alla större tidningar finns idag tillgängliga på Internet. Nu tar även Nysågat det steget.

Upplägget är samma som andra tidningar och här kommer även filmer från våra reportage att läggas ut.

Logosols egen filmare och redigerare Wahlström har varit med på några av de reportage som du hittar i detta

nummer av Nysågat. Nu kan du se det vi berättar om med egna ögon, som sågning av jätteträd i Kongo och om den norske kycklinguppfödaren som ersatt 17 000 liter olja med bl a spill från sågningen.

Artiklarna som finns i TV-version är i Nysågat märkta med symbolen till höger.

Logosols filmare Lars Wahlström i action. Se resultatet på www.nysagat.se.

Ett jobb betalade hela hyveln

Bern Foxell vid hyvelmaskinen PH260 som betalade sig på ett enda jobb, två kilometer golvlist till Nordeas bankhus i Vasa.

Bernt Foxell tog färjan över Bottenhavet för att träffa Logosol på den gångna sommarens Noliämässan i Umeå. Vad han hade att berätta visar vilka möjligheter det ligger i småskalig träförädling.

Bernt arbetar som timmerman på ett byggföretag i finska Vasa. Arbetsgivaren fick i uppdrag att renovera Nordeas bankhus i centrala stan.

Huset byggdes på 1920-talet och målet var att återställa det i ursprungligt skick med all den moderna teknik som bankverksamhet kräver.

Ursprungligt skick innebar

bland annat att nytillverka exakta kopior av de gamla golvlisterna, med urfräsning på baksidan för att ge plats för el- och datakablar.

Listerna hade dimensionen 50x150 mm och var rejält profilerade.

Bernt hade lösningen hemma i sin snickarverkstad, en Logosol PH260 panelhyvel.

Han fick uppdraget att tillverka golvlisterna.

Han vände sig till Logosol för att ta fram de speciella hyvelstål som krävdes och sedan satte han igång att hyvla. Två kilometer golvlist blev det.

– Förtjänsten betalade investeringen i hyvelmaskinen, berättade Bernt Foxell vid sitt besök på Nolia.

Nu har han även utvecklat verksamheten med en multifrä, Logosol MF30, och har gått på kurs i dess användning hos Logosol. Nya storverk i Vasa väntar.

Det är fyrkuttern som ger kunderna vad de efterfrågar

Alla som läser reklamen från byggvaruhuset, vet att de pratar lägsta pris på ett allt smalare sortiment. Det öppnar en växande marknad för småskaliga och lyhörda träförädlare.

Jean Raynaud är en av dem som lever på byggvaruhusens tillkortakommanden.

Det här reportaget kom till av en slump. Nysågats utsände besökte Marc Petitroulet i de franska alperna. Marc har ett mobilt Logosol Låks ramsågverk, för tillfället uppställt på gårdsplanen utanför ett annat sågverk ägt av Jean Raynaud.

Intervjun bröts av ljudet från skärande kutterar, misstänkt likt en Logosol PH260.

Nu behöver man inte vara ett geni för att gissa på PH260. Det är världens mest spridda 4-kutterhyvel och används idag professionellt över hela

jordklotet. Låter det som en fyrkutterhyvel, är det troligen en PH260.

LÖSNINGEN EN PH260

Jean representerar den internationellt vanligaste kategorin kunder. Han har i drygt 20 år drivit ett mindre sågverk. Maskinellt är det en bänk med stående bandsåg, relativt modern med elektronisk inställning av timret samt ytterligare en bandsåg för att kanta och klyva virke.

Den här utrustningen räckte

– Kapaciteten på PH260 räcker långt, anser Jean Raynaud och menar både i form av löpmeter per timme och dimensioner.

Jean Raynaud har två bandsågar, den ena för att sönderdela stockarna och den här används för att kanta och torrklyva. Fyrkutterhyveln är den minsta av maskinerna, men ändå den viktigaste.

– Kunderna vill ha hyvlat virke och då måste den som vill överleva kunna leverera, säger Jean Raynaud.

gott fram till för några år sedan. Då började byggvaruhuset förvirra begreppen för vanliga konsumenter. Folk fick för sig att fyrsidigt hyvlat virke var bättre i alla väder. Knappt någon ville längre ha råsågat och det fick även Jean och hans småskaliga kolleger känna av.

Lösningen var den samma överallt. Svälj förtreten, strunta i att försöka frälsa konsumenter för den råsågade och målningsvänliga ytan. In med en Logosol PH260 och ge konsumenterna vad de vill ha och som byggvaruhuset inte kan leverera.

REJÄLA SPONT OCH NOT

Jean Raynaud nöjde sig inte med att hyvla paneler och lister efter kundernas önskemål. Han skapade en egen produkt, fyrsidigt hyvlat och spontat virke, tillräckligt grovt för att fungera som golvbrädor. Den stora skillnaden är utformningen av not och fjäder. Utsticket eller insticket om man så vill är hela 16 millimeter. Fjädern är 7,5 mm hög medan noten är 8 millimeter.

– Annars fungerar det inte med så djupt spår, förklarar Jean höjdskillnaden.

Not och spont å la Jean uppskattas av kunderna. Produktionen ligger på runt 3000 kubikmeter om året. Dessutom hyvlar han annat enligt kundernas önskemål och på uppdrag från sin sägar-

kollega Marc Petitroulet.

SPECIALTILLVERKADE VERKTYG Den som har läst Logosols stålkatolog vet att det för närvarande inte finns några stål till sidokutterarna för not och spont av den här dimensionen.

Jean lät en italiensk verktygsmakare specialtillverka fasta men ändå omställbara verktyg.

– Kutterarna kostade en fjärdedel av en komplett hyvelmaskin, berättar Jean och ser inte det minsta ledsen ut för det. Investeringen har han fått igen flera gånger om.

Höjden på not och spont kan ställas in med hjälp av mellanringar.

Det här är en konstruktion som används på verktyg för stora industrihyvlar, men med hjälp från grannlandet har Jean skapat samma funktion i en PH 260.

I stort sett är han nöjd med PH260. För verktygsmakaren i Italien var det inga som helst konstigheter att tillverka kutterar till den här maskinen.

Men Jean Raynaud skulle gärna se att även specialkutterar av den här typen finns i Logosols sortiment. Å andra sidan är det få som har ett så brett tillbehörsprogram, men på samma sätt som med byggvaruhuset kostar det att uppfylla alla önskemål, vilket öppnar en marknad för specialprodukter och i slutänden för Jean Raynauds spontade virke.

Specialverktyg för spontning, tillverkade av en verktygsmakare i Italien, till priset av en fjärdedels hyvelmaskin.

Paketkapen är industristandard

En av Logosols maskiner är i det närmaste industristandard. Det är Paketkapen och industrin är tillverkare av träemballage. En av dessa är Swepall i Kalmar.

Swepall renoverar Europapallar och nyttillverkar specialemballage. Råvaran är sågat virke som köps i paket. Förr i världen sågades varje plank för sig. Det tog tid och drev upp kostnaderna.

Lösningen var en paketkap, som sågar fram komponenter ur ett helt virkespaket på en gång.

– Av ett fullstort paket får vi ut över 1500 bitar med fyra snitt, berättar Mikael Ekeberg som är en av fyra som arbetar i produktionen.

Swepall investerade tidigt i paketkap, en stor apparat som gick på räls. Nils-Erik Olsén har inga positiva minnen av den maskinen.

– Man fick trycka ned sågen genom virkespaketet. Den här sågar utan att man behöver hjälpa till, säger han.

Konstruktionen innebar att virkespaketen fick flyttas till paketkapen.

Men för fyra år sedan pensionerades den och ersattes av en Logosol paketkap. Fördelen är att kapen är enkel att flytta till virkespaketet som ska så-

Mikael Ekeberg på Swepall flyttar Paketkapen till nästa virkespaket. Till höger ett paket som sågats till komponenter för emballage

gas. Idag är det en basmaskin i produktionen och framställer det mesta av materialet, med undantag från klossar som används som distanser i t ex Europapallar.

Swepall förbrukar upp till

tio virkespaket i veckan. Varje paket kapas 3-4 gånger, vilket innebär att kapen gör 30-40 snitt i veckan. Det låter inte särskilt mycket, men resultatet blir bortåt 15 000 komponenter per vecka, året runt.

STIHL är världens mest köpta motorsågsmärke. Vi finns i skogen, i trädgårdar och parker, ja nästan överallt där det finns ett träd på jorden kan du se våra maskiner i hårt arbete. För oss är det en möjlighet att göra nytta för en värld där mindre miljöpåverkan står högst upp på önskelistan. Och det är precis därför vi utvecklar intelligentare motorsågar, och andra handburna maskiner, som skapar bättre arbetsmiljöer med mer effekt och mindre avgaser per bensindroppe.

Kom in till våra rådgivande specialister i den Servande Fackhandeln. Där får du fackmannamässig rådgivning, service och en maskin som är monterad och provstartad.

Välkommen.

www.stihl.se | 020-555 666

The leader gives it all.

STIHL®

Gigantiska träd och två små såg

Frank-Anders Thoresen och barndomsvännen Willy Itomo (t v), har tillsammans skapat en sågverksrörelse i samhället Bondo i norra Kongo. Utrustningen består av två Logosol Big Mill LSG som transporteras ut i djungeln med motorcyklar.

Foto: Frank-Anders Thoresen

För tre år sedan ringde telefonen hos Frank-Anders Thoresen i Minnesund norr om Oslo. Det var barndomsvännen Willy Itomo.

Samtalet ledde till att Frank-Anders startade sågverk i Kongo.

Frank-Anders växte upp i det som idag är Demokratiska Republiken Kongo. Föräldrarna Lasse och Else-Marit var missionärer i Bondo i landets norra del. Provinsen Bas-Uele är den bortglömda delen av Kongo, långt från orolighetene øst i Kongo, vilket är nästan det enda som rapporteras i Europa.

– Kongo är sju gånger större än Sverige. Från Bondo är det nästan 2000 kilometer till oroligheterna i Sud-Kivu, berättar Lasse.

KONTAKT VIA MOBILTELEFON

Bondo är också bortglömt när det gäller kommunikationer och annan infrastruktur. Det går bara att nå området snabbt genom att hyra ett privatflygplan. Alternativet är gå, cykla eller köra motorcykel 535 kilometer från Kisangani genom djungeln.

Men två moderniteter har hittat till Bondo: Mobiltelefon och Internet. När Willy Itomo fick tillgång till mobiltelefon ringde han barndomsvännen i Norge.

– Willy är utbildad agronom och arbetade med ett skogsprojekt i Bondo. Bland annat sågade man virke för hand, berättar Frank-Anders.

Samtalet utmynnade i att Frank-Anders lovade att ansluta sig till projektet och ordna fram modern utrust-

ning. Han utvärderade olika metoder och kom fram till att det enda rimliga är att såga träden på plats ute i djungeln.

– Det finns inga ordentliga vägar. Att transportera stockarna med lastbil till ett stationärt sågverk kostar för mycket och förstör marken, säger Frank-Anders.

Han kom fram till att bästa alternativet var Logosols sågverk Big Mill LSG. Han beställde två exemplar och annan utrustning som inte finns att köpa i Kongo. Motorsågarna, som är av en stor modell som inte finns i Skandinavien, köptes på plats.

PROBLEMET ÄR RESERVDELAR

Frank-Anders flög till Kongo med 76 kg. Det innebar 26 kg övervikt. Från huvudstaden Kinshasa flög han vidare till Kisangani där Willy och några kamrater väntade med motorcyklar.

– Vi körde 49 timmar under tre dagar för att komma fram till Bondo, med 70 kg bagage på min motorcykel säger Frank-Anders och visar bilder från den vådliga färden som bjöd på omfattande reparationer av trasiga motorcyklar mitt ute i djungeln.

De medhavda sågverken sattes direkt i produktion. Från början användes båda parallellt, men sedan tvingades man ställa av det ena för att plocka reservdelar till motorsågen. Men trots halverad kapacitet är det långt mycket bättre än den tidigare metoden kran-sågning, som innebär att man lägger stocken över en grop och använder en vanligt handsåg, med en person stående under stocken i gropen. Förr tog det fyra veckor att såga upp en stock, numera är det avklarat på en dag.

– Logosol LSG fungerar utmärkt.

Det är tillräckligt litet för att transporteras ut till arbetsplatsen med motorcykel och tillräckligt stort för att klara av grova träd, säger Frank-Anders.

CYKLAR MED BENSIN

Det främsta problemet är att få fram reservdelar och bränsle till motorsåg och till den traktor som det lilla företaget äger för att frakta det uppsågade virket. För bränslet finns fungerande transporter. Med cykel från Kisangani. Människor trampar genom djungeln med 120 liter bränsle på varje cykel. Reservdelar är däremot närmast omöjliga att få fram. Det som till sist anländer är oftast fel saker.

Idag har fyra personer sin försörjning av sågverket. De producerar upp till 3 kubikmeter virke om dagen, i huvudsak av träslagen iroko och sapieli, som även kallas mahogny. Virket levereras uteslutande till den lokala marknaden.

Kunder är en katolsk missionsstation, två sjukhus, skolor, ett hem för funktionshindrade och befolkningen i Bondo.

Att exportera är inte att tänka på. Dels blir det för dyrt, dels anser Frank-Anders och Willy att Kongos råvaror i första hand ska komma landet tillgodo.

– Behovet av

virke är enormt. Genom att bara arbeta på den lokala och regionala marknaden och använda småskalig teknik, kan vi avverka på ett ansvarsfullt sätt som inte skadar naturen, säger Frank-Anders.

Staden Bondo har ca 20 000 invånare och i territoriet bor runt 200 000 människor.

Projektet har till en början finansierats av Frank-Anders och hans föräldrar. Under uppbyggnadsskedet behövs sponsorer för att bygga upp en väl fungerande produktion. Målet är att sågverket ska vara självfinansierande och gå med vinst, som kan återinvesteras i Bondo. Frank-Anders planerar att arbeta sex månader om året i Kongo.

Mer information om projektet finns på hemsidan, www.nuis.no/sagebruketibondo. På www.nysagat.se finns en video där Frank-Anders berättar om projektet, med filmer från sågningen.

– Jag räknar med att jobba halva året i Kongo och halva året i Norge med att ordna reservdelar och finansiering, säger Frank Anders Thoresen.

Sågverk skapar hopp i Kongo

Tanken är att överskottet från sågningen ska återinvesteras i samhället, men redan idag hjälper man till med material för att t ex reparera broar.

Bensinen till motorsågarna fraktas på cyklar genom djungeln.

I Bondo finns två lastbilar. När någon av dem är hel och vägarna bär, fraktas virket bort från sågplatsen.

Den katolska missionsstationen är en viktig kund.

Sågverken fraktas ut i djungeln på motorcyklar.

Det lokala snickeriet i Bondo.

Prova en **prenumeration** på
Sveriges största oberoende lantbruksmagasin

- ☒ JA TACK! Jag vill prova LantbruksMagasinet i 4 nummer för bara 98 kr inkl. moms.
Erbjudandet gäller tom 30/11 -09 och ej prenumeranter. (Ordinarie pris för 8nr/år: 280 kronor)

Frankeras Ej.
Svenska Media
Docu AB
betalar portot.

Namn och företag

Adress, postnr och ort

Telefon

Texta tydligt!

SVENSKA
media
Svenska Media Docu AB Telefon 0651-15050

Det går även bra att faxa in erbjudandet till 0651-133 33
eller gå in på våran hemsida: www.svenskamedia.se

Svenska Media Docu AB

SVARSPOST

Kundnummer: 901 444 900
827 20 LJUSDAL

Prova en **prenumeration** på
magasinet om åkeri, entreprenad och skog

- ☒ JA TACK! Jag vill prova Åkeri & Entreprenad i 4 nummer för bara 98 kr inkl. moms.
Erbjudandet gäller tom 30/11 -09 och ej prenumeranter. (Ordinarie pris för 8nr/år: 280 kronor)

Frankeras Ej.
Svenska Media
Docu AB
betalar portot.

Namn och företag

Adress, postnr och ort

Telefon

Texta tydligt!

SVENSKA
media
Svenska Media Docu AB Telefon 0651-15050

Det går även bra att faxa in erbjudandet till 0651-133 33
eller gå in på våran hemsida: www.svenskamedia.se

Svenska Media Docu AB

SVARSPOST

Kundnummer: 901 444 900
827 20 LJUSDAL

Prova en **prenumeration** på
tidningen för alla motorintresserade

- ☒ JA TACK! Jag vill prova Bil & Verkstad i 4 nummer för bara 98 kr inkl. moms.
Erbjudandet gäller tom 30/11 -09 och ej prenumeranter. (Ordinarie pris för 8nr/år: 280 kronor)

Frankeras Ej.
Svenska Media
Docu AB
betalar portot.

Namn och företag

Adress, postnr och ort

Telefon

Texta tydligt!

SVENSKA
media
Svenska Media Docu AB Telefon 0651-15050

Det går även bra att faxa in erbjudandet till 0651-133 33
eller gå in på våran hemsida: www.svenskamedia.se

Svenska Media Docu AB

SVARSPOST

Kundnummer: 901 444 900
827 20 LJUSDAL

Solosågen skapar nya jobb

Pia Grimström är sågverksansvarig vid Hantverksprogrammet Möbel och Design på Knut Hahn-gymnasiet i Ronneby. Meriterande för jobbet var erfarenheten av familjens egen Solosåg. Nu lär hon nästa generation hantverkare producera möbler och inredning ända från träd på rot.

Timell-effekten fyller klasserna på Hantverksprogrammet Möbel och Design vid Knut Hahn-gymnasiet i Ronneby.

Där får eleverna lära sig att förstå trä, att få en känsla för materialet, med hjälp av en Solosåg.

Sågverket har funnits på skolan i några år, men det är först nu som det har blivit ett reguljärt inslag i undervisningen. Förklaringen är att programmet har fått en rutinerad sågare som lärare.

– Vi har haft Solosåg sedan början av 1990-talet. Min man är snickare och vi har tillsammans renoverat vår gård av egen skog, säger läraren Pia Grimström.

Just det, en kvinna, och Pia är långtifrån den enda damen med sågverksintresse bland Logosols kunder, även om det inte syns här i Nysågat. Det beror på att herrarna är lättare att övertala, men nu hoppas vi att isen är bruten.

NYTT JOBB TACK VARE EGET SÅGVERK

Sågverket har förändrat familjen Grindströms gård. Nu har det även förändrat yrkeslivet för Pia. Tidigare var hon lärare i idrott och tyska. Hon kom tillbaka efter en sjukskrivning med hjälp av nytt jobb på hantverksprogrammet möbel och design. Det var hennes erfarenhet av sågning som öppnade dörren.

Nu har hon gjort sågverket till en integrerad del av utbildningen. I första årskursen får eleverna lära sig att använda sågverket, andra året får de på egen hand såga fram material till sina projekt.

SAMARBETE I SKOGEN

Solosågen har även lagt grunden för samarbete med naturbruksgymnasiet i Bräkne-Hoby.

Deras elever hugger träden som sedan vidareförlas på hantverksprogrammet.

– Våra elever är med vid avverkningen och följer träden från rot till färdig produkt, berättar Pia.

Det är inga dåliga träd som kommer fram tack vare samarbetet mellan skolorna. Det är en blandad kompott av furu och olika lövträd. Vid Nysågats besök var det nyhuggen alm som låg på stockbordet.

NJUT AV SÅGNINGEN

Två elever är i full färd med att förvandla en grov alm till två tum tjockt okantat snickerivirke. Det är Sebastian Lindgren och Oskar Olsson.

Det här är en av deras första sågningar på egen hand efter Pias utbildning. Båda ser ut att trivas, men Sebastian har en invändning mot det här utbildningsmomentet.

– Det är lite långtråkigt att vea, säger han.

Det hör Pia och omtalar att stunden vid sågverket, det är tid som man ska ta vara på och njuta av. Fast det är väl en insikt som kommer med åren, när man förstått värdet av avbrott i den dagliga stressen.

På senare år har hantverksprogrammet lockat till sig allt fler tjejer. Bland årets nya elever är det nästan lika många tjejer som killar.

PASSAR TJEJER

Det kvinnliga inslaget är påtagligt även i de högre årskurserna och på den ettåriga fortsättningen på Komvux.

– Att jobba med trä är defini-

tivt något som passar lika bra för tjejer, säger Pia med eftertryck.

Det finns flera förklaringar till det växande intresset. En är alla designprogram på teve, en annan att det numera finns jobb inom hantverksyrken. I Ronneby har hantverksprogrammet två inriktningar, möbler och inredning. Gemensamt för båda är design.

– Att såga sitt virke är viktigt även för designen. Man får en känsla för materialet och dess möjligheter, säger Pia.

IMPONERANDE RESULTAT

Den treåriga utbildningen avslutas med omfattande elevarbeten. För inredningseleverna handlar det om att från grunden inreda en lägenhet med allt vad den ska innehålla.

Företag i Blekinge ställer upp med material och möbler och slutresultatet brukar bli häpnadsväckande bra, väl i klass med vad Snickar-Matte, Martin Timell, Simon & Tomas och andra inredare på teve åstadkommer.

Skillnaden är att de unga inredarna i Ronneby varit med att hugga träden och har sågat sitt eget material.

Sebastian Lindgren (t v) och Oskar Olsson har Solosågen på schemat, med Pia Grimström som lärare.

Att jobba med trä och inredning passar lika bra för tjejer som för killar. Sara Hansson och Linda Enarsson är två av eleverna i Ronneby.

Nätverk för kvinnor

Ett växande antal kvinnor har småskalig träförädlning som yrke, bisyssla eller hobby. Pia Grimström i Ronneby är en av dem.

– Eftersom man står lite i sin egen lilla värld och sågar skulle det kanske finnas underlag för någon form av nätverk för oss tjejer som sågar, säger Pia.

Intresserade kan höra av sig till Logosol, eller Pia genom Ronneby kommun.

Anders spränger gräns

Det är många som säger att trä är ett fantastiskt material.

Anders Ölund i Laholm visar att det är sant.

Hans fantasifulla kreationer spränger gränserna för vad som borde vara möjligt.

Anders började sin karriär som byggnadsingenjör, men när han lämnade skolan var det lågkonjunktur i byggbranschen.

Han vidareutbildade sig till slöjdlärare och flyttade från Stockholm till Halland.

– 1988 blev jag upprindad av Mia Lundqvist, konstnär i Halmstad. Hon skulle lämna ett förslag till utsmyckning av barnkliniken vid sjukhuset i Falkenberg, minns Anders. Det ledde vidare till ett givande samarbete.

Mias idéer och Anders träkunnande utmynnade i ett vinnande förslag och fantasifull utsmyckning av trä till glädje för barnen.

Lågan var tänd och Anders tog tjänstledigt för att prova på egen verksamhet. När tjänstledigheten tog slut, valde han att stanna kvar i det egna företaget Ölunds Möbel och Inredningssnickeri.

SPIKARNA TAS TILLVARA

Genom åren har han mejslat fram en egen och unik stil. Han använder svenskt ädelträ, i första hand alm men även ek och fågelbär.

Allt sågar han själv på ett egenhändigt konstruerat sågverk, byggt av komponenter från Logosols paketkap. Stockarna är ofta bortåt 1,5 meter grova och väljs ut så att själva trädens form blir en del av slutprodukten.

Till och med invuxna spikar kan bli en del av slutprodukten. Visserligen blir sågkedjan förstörd av dylika tingestar, men istället för att förbanna spikarna, låter han dem sitta kvar och bli en del av upplevelsen.

I trakten runt Laholm härjar almsjukan som värst. På slutt-

ningarna efter Hallandsåsen finns stora mängder död alm. På många håll i landet huggs de sjuka träden ned för att brännas upp. Men som Nysågat tidigare berättat finns inga skäl att destruera träd som blivit smittade.

RISKFRITT ATT ANVÄNDA

Enligt Sveriges Lantbruksuniversitet är problemet insekter som lever under barken och sprider svampsjukdomen vidare. Det viktiga är att hugga ned och barka av träden. Virket är fritt från smitta och kan utan problem förädlas.

Många av de drabbade almarna är gamla, grova och bjuder på fantastiska former och mönster.

Några skogsägare i trakten har förstått att det är bättre att ringa Anders Ölund än att skicka träden till destruktion.

Följden har blivit att Anders har ett häpnadsväckande stort lager av almstockar och uppsågat virke i alla upptänkliga former och dimensioner.

Hans idé är att ta vara på naturens former och mönster. Det gör han bl a i bordsskivor av så hög kvalitet att man lika gärna kan avnjuta dem som konstverk hängande på väggen. Ytbehandlingen är den minsta möjliga, terpentin och olika former av olja.

LIMTRÄBALK MED DUBBEL STYRKA

Sedan har han gått vidare med avancerade varianter av limfog, men på betydligt högre nivå än vad som är brukligt. Han tillverkar extraordinära bordsskivor med inläggningar i andra material och i alla former.

Det senaste projektet är en unik balk.

– Jag fick idén när jag fick i uppdrag att klä in en limträbalk. Det borde gå att tillverka snyggare balkar direkt, säger Anders.

Lösningen blev en kombination av almstavar och aluminium. I andra sammanhang kallas materialblandningar för komposit eller sandwich och är starkare än grundmaterialen var för sig. Enligt tester vid Sveriges Tekniska Forskningsinstitut (SP) stämmer det även för limträbalkar.

– Provtryckningen på SP visar att balken är mer än dubbelt så stark som traditionella limträbalkar, berättar Anders.

Konstruktionen har ytterligare fördelar. Styrkan tillåter klenare dimensioner och dessutom bygger Anders dem i olika former.

BADKAR OCH ANDELSPISSOAR

Men det som verkligen får publiken att omvärdera sin uppfattning om trä är några spjutspetsprodukter som handfat och badkar av alm och en portabel pissoar som trotsar all beskrivning.

Urinoaren är tillverkad av en grov, urholkad alm med ett svampformat tak av halm och lin. Inrättningen heter Afträdet och säljs i andelar. Andelsägarna har rätt att disponera Afträdet tre dagar om året och det har bland annat tjänstgjort i turistmetropolen Båstad.

Det går att skriva hur mycket som helst om Anders Ölund och hans många projekt och idéer.

Men bilderna talar för sig självt. Allt är möjligt. Vad som krävs är fantasi och känsla för trä.

Afträdet, en portabel urinoar. Byggt av Anders Ölund som sålt den i andelar. Andelsägarna har rätt att utnyttja den tre dagar om året och den dyker upp i alla möjliga sammanhang.

Fakta om alm

Alm är ett av de svenska ädelträslagen och virket känns igen på sin mörka färg. Men den är allvarligt hotad av den s.k. almsjukan.

Alm har sin naturliga utbredning till Uppsala i norr, men finns över hela landet i parker, på kyrkogårdar och andra planteringar. Norr om Uppsala är det ofta underarten bergalm. I söder är skogsalmen, som har mörkare ved, vanligast.

Det är ett stort träd som kan bli upp till 30 meter högt, med en stamomkrets på upp till sex meter. Almar kan bli bortåt 500 år gamla.

Almen känns igen på att den blommar i april-maj på bar kvist. Blommorna är små och rödaktiga och sitter i små täta samlingar.

Barken är uppsprucken och brungrå och bladen omvänt äggformade och ofta med mycket sträv yta.

En stor poäng för vidareförädling är att grenarna självgallras genom avstötning, vilket ger ett jämförelsevis kvistfritt material. Samtidigt innehåller många äldre almar virke med mycket effektfulla deformationer och ved av masurkaraktär. Den hårda och vackert ådrade veden lämpar sig utmärkt för snickerier.

Arten är hårt ansatt av almsjukan. Det är en svamp vars sporer sprids av insekter, främst almsplintborren, som lever under barken. En aggressiv variant av svampen kan döda en alm på ett år.

Sjuka almar huggs ned för att hindra spridningen. Risken upphör om trädet barkas och virket kan utan några problem sågas upp och vidareförädlas.

Källor: Naturhistoriska riksmuseet och SLU

erna med alm

Anders Ölund i en av sina mest uppmärksammade kreationer. Badkaret är byggt av limfog i alm, där varje lamell har sågats till rätt form före limning.

Limträbalk av alm och aluminium har dubbla styrkan.

Bordsskivor av massiva aldstycken, med formerna bevarade.

Bänkskivor av alm, med nätning eller tunn aluminium mellan lamellerna. Stark, snyggt och formstabil.

En del av en bokhylla av alm, med inmonterade lysdioder.

Anders Ölund har sågat ut varenda lamell i bandsåg till rätt form, för att skapa en vilstol som följer kroppens form. Till bordet bredvid har han istället utnyttjat trädets ursprungliga form för såväl skiva som ben.

Ett sågverk rensar huvudet

För Leif Forsling tillfredsställer Solosågen ett djupt liggande behov från barndomen.

– Jag växte upp på ett litet torp i Västmanland. Vi hade skog men den fanns aldrig något virke att bygga av, säger han.

Numera har han allt virke som han behöver utan att äga någon skog.

Leif och hustrun Ulla är båda agronomer och flyttade till Umeå i början av 1970-talet. Paret valde olika karriärer. Ulla blev lärare i växtodling på ett naturbruksgymnasium.

För Leif blev det först lantbruksnämnden och sedan länsstyrelsen i Västerbotten.

– Det värsta med att vara administratör är att man kan jobba stenhårt och när dagen är slut ser man inget resultat av sitt arbete, säger han.

OMEDELBART RESULTAT

Det kompenserade han och Ulla genom att köpa ett hus på landet ett par mil väster om Umeå. Fram till 1950-talet var det en hel liten by med namnet Östansjö. När de flyttade dit var allt som fanns kvar en villa med tomt modell större. Men tack vare goda grannar kunde de utvidga sina domäner med arrenderad mark.

– Det finns några träd på tomt, men inte tillräckligt för att såga och bygga, säger Leif som ändå köpte sig en Solosåg, medveten om att omgivande skog är fylld av vindfällan och annat som grannarna kunde tänkas släppa till.

Antagandet visade sig stämma och Leif kunde på egen hand kompensera barndomens virkesbrist och på samma gång motverka administratörens problem att se konkreta resultat av sitt arbete.

– Det är få aktiviteter som ger ett så snabbt och påtagligt resultat som att såga, säger Leif.

För kundernas trevnad vid besök i trädgården och jordgubbsplockning: Ett arkitektritad och självsågat utedass.

SATSAR PÅ ODLING

Längtan efter att jobba praktiskt gjorde att Leif och Ulla valde att lämna sina anställningar och på heltid ägna sig åt jorden och skogen.

De har byggt upp en av Västerbottens större jordgubbsodling och därtill en liten handelsträdgård och en visningsträdgård för kunderna att inspireras av.

– Vi började med svarta vinbär, som var på modet under några år, berättar Ulla.

Hon varnar för att dessa svarta bär är svåra att odla i kommersiell skala. De är känsliga för sjukdomar.

Istället är det jordgubbarna som växer så det knakar. Utom under sommaren 2009, när frosten slog till i det känsligaste utvecklingskedet.

– När jag växte upp, fanns det skog men inget virke att bygga av, säger Leif Forslund som skaffade Solosåg för att åtgärda det och upptäckte att sågning är ett utmärkt sätt att rensa huvudet på.

Under några nätter i början av juni dök termometern till -4° Celsius.

– Meteorologerna missade den värsta nattfrostn på 120 år. Vi hade dragit undan skyddsväven och förlorade en stor del av skörden, berättar Leif.

Som tur var hade paret Forsling inte alla ägg i samma korg. De driver upp perenna växter och har även börjat odla saskatoon, ett amerikanskt bär som i Sverige går under namnet bärhäggmispel.

Saskatoon ser ut som förvuxna blåbär, men tillhör ett annat släkte.

– Det är mycket tåliga bär som passar utmärkt för sylt och bakning, berättar Leif.

Bären är söta och saftiga, men smaken går inte att jämföra med något annat. De smakar saskatoon.

TRÄDGÅRD FÖR BESÖKARE

Med två agronomer i familjen är trädgården något alldeles extra. Busslaster med trädgårdsintresserade kommer

till Östansjö för att inspireras. Lägligt nog finns många av trädgårdens växter till försäljning.

Solosågen lämnar välkomna bidrag till utvecklingen av den här visningsträdgården. Hittills har det bland annat blivit ett dass för besökarna, lusthus och pergola.

Mer kommer det att bli i takt med att den forna administratören jobbar vid sitt sågverk.

Vad är saskatoon?

Saskatoonbär kallas även för trädblåbär eller blåbärsmispel och är en form av häggmispel (*Amelanchier alnifolia*), men har inte den vanliga häggmispelns beskhet i bären. Buskarna växer naturligt på prärien i norra USA och Kanada, vars indianstammar i hundratals år använt bären som delikatess, vitamin- och mineraltillskott och som naturläkemedel.

Saskatoonbär har odlats i mindre skala i Österbotten i Finland i 10 år och har där klarat sig utan några växtskyddsproblem. Det gör bären väl anpassade till ekolo-

gisk odling. Den ser också ut att trivas under de relativt kyliga, fast ljusa förhållanden i Skandinavien.

Smaken påminner om blåbär med en dragning åt svarta vinbär. För livsmedelsindustrin är det en intressant ersättare till blåbär, där tillgången varierar mellan åren. Under 2009 var tillgången på blåbär mycket knapp i de norrländska skogarna, vilket gjort att intresset ökat kraftigt för det odlade alternativet saskatoon.

(Källa: Sveriges lantbruksuniversitet)

Ulla och Leif Forsling valde bort sina anställningar under de sista åren före pension, för att driva trädgård och jordgubbsodling utanför Umeå. Båda har utbildningen för det, men valde att bli lärare respektive statstjänsteman.

De flesta elfel sitter i kabeln

Nio av tio problem med elektriska maskiner beror på felaktig anslutningskabel.

– Använd så kort och grov kabel som möjligt och låt den inte bli överkörd, säger Bert Svensson på Tripus Elektromekaniska AB som levererar elektrisk utrustning till Logosols maskiner.

fel på kundens kabel. Det kan också handla om dålig ström från leverantören.

– Enligt lag får spänningen variera plus minus fem procent. Om man bor långt från transformatorstationen kan spänningen vara 380 istället för 400 volt. Det är vad reglerna tillåter, men i enskilda fall kan spänningen vara ännu lägre, säger Bert Svensson.

Även Logosols maskiner drabbas ibland av problem. Men erfarenheten av supportsamtalen är att felen oftast ligger utanför maskinen, i kabeln eller hur den är ansluten.

– I nio fall av tio hittar vi ursprunget till felet i en dålig anslutningskabel, säger Logosols Mattias Byström.

Men det behöver inte vara

BRÄNNER KONTAKTORER

För låg spänning kan bränna ut kontaktorer och förstöra elektroniken till elmotorbromsar. Förklaringen är att otillräcklig ström orsakar gnistor mellan kontaktblecken som blir brända. Förenklat kan man säga att spänningen är för svag för att orka ta sig mellan blecken.

Men den största syndaren är själva kabeln. Använd bara nya och hela kablar. Låt dem inte bli överkörda av fordon.

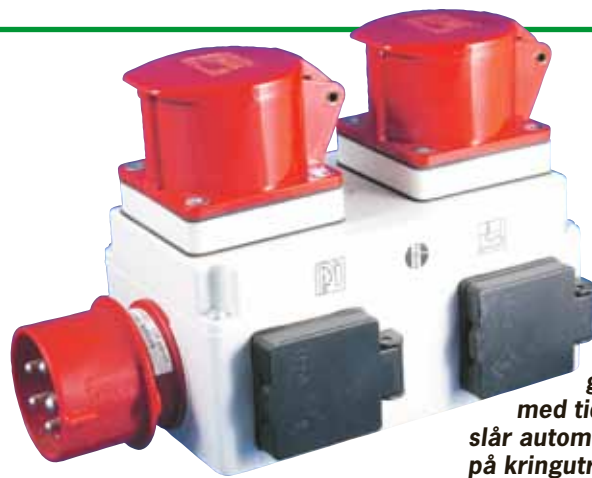
– Kabeln kan se hel ut från utsidan, men överkörningen kan ändå ha brutit av enskilda kardeler, vilket ökar motståndet i kabeln så att spänningen till maskinen minskar, säger Bert Svensson.

Om man använder kablar längre än 20 meter, räcker inte de billigare varianterna med kabelarea på 2,5 mm². Lagg på en slant för grövre kabel, 4 mm². Resultatet blir en starkare och mer tillförlitlig maskin.

Ett annat problem är den äldre typen av rektangulära trefashandskar. Gör inte övergångskablar till dagens runda standardkontakt. I äldre anläggningar förekommer att nolla och jord är förenade och sitter i handsken.

Om du kopplar fel kan utrustningen bli strömförande. Låt en elektriker installera ett korrekt 3-fasuttag istället och köp ny kabel, helst 4 mm².

– Bra ström förebygger de allra flesta elektriska fel och det är över tiden en lönsam investering, säger Mattias Byström.

Master-slave grenkontakt med tidsfördröjning slår automatiskt av och på kringutrustning.

Sänk effektbehovet med tidsfördröjning

Äntligen finns det en grenkontakt med master-slavefunktion och tidsfördröjning även för 3-fas. Den minskar risken att bränna säkringar och minskar springet för att slå av och på maskiner.

Master-slave innebär att en av kontaktorna i grendosan reglerar de övriga. När maskinen, som är ansluten till masterkontakten slås på, startar strömmen på de övriga kontaktorna.

Det här är en spridd lösning för datorer, hemmabiosystem och annan utrustning för vanlig stickpropp.

Motsvarande lösning för trefas ställer högre krav, eftersom det handlar om mer effektkrävande maskiner med höga startströmmar.

Logosol presenterar nu ett grenuttag för trefas med tidsfördröjning på slavkontaktorna. Den har master och slav för både enfas och trefas.

Eldrivna maskiner förbrukar mest ström vid start. Genom tidsfördröjningen minskar startströmmen och därmed effektkraven. En liknande lösning finns redan på Logosols bandsåg LM40 med dubbla elmotorer, E-Twin.

Logosol har även en stabil och fuktät enfas grenkontakt med samma funktioner.

Observera att trefasmaskiner med fungerande 0-spänningsbrytare måste startas separat efter att ha stängts av så här. Master-slavekontakten sköter ändå stängningen med 3-4 sekunders fördröjning, vilket är en fördel för till exempel spånsugar.

KLOK SKÖTSELBOK FÖR SMARTA SKOGSÄGARE

SKOGEN

PS
Praktisk
skogsbok

I den 15:e omarbetade upplagan av PS ligger tonvikten på hur du ska sköta din skog – planera avverkningen, gödsla, hitta rätt gallringsform, välja rätt trädslag etc.

Boken tar också upp hur du skyddar dig mot skogsskador, lejer bort arbete och får ordning på ekonomin. Checklistor, tabeller och diagram underlättar skötseln.

Medlemmar i Föreningen Skogen betalar 395 kr + frakt (ordinarie pris 495 kr). Priserna är inklusive 6% moms. Beställ i webbshoppen på www.skogen.se

SKOGEN

Föreningen Skogen, Box 1159, 111 81 Stockholm
08-412 15 00 • www.skogen.se • info@skogen.se

Snickeritorrt med egen tork

Jonas Nordlöf har den perfekta platsen för virkestorken och Solosågen, en asfalterad tennisbana. Resten av tomten var fylld av träd som han nu sågar och ska hyvla inredningssnickerier av.

Det var inte huset som lockade Jonas och Eva Nordlöf att köpa villan på Färingsö i Mälaren. Det var den totalt igenväxta tomten, med sågbara träd att bygga drömhuset av.

– Jag tänkte leja bort sågningen, men insåg att det kostade lika mycket som att köpa en Solosåg och då fick jag en ordentlig motorsåg på köpet, säger Jonas.

Jonas Nordlöf är möbelsnickare, utbildad på Carl Malmstens verkstadsskola. Idag arbetar han som lärare på möbel- och inredningsprogrammet vid

S:t Martins gymnasium i Sundbyberg.

Trähantverk är mer än ett yrke. För Jonas och hustrun Eva är det en passion.

– Eva är riktigt duktig på att jobba. Hon tvekade inte ens att köra bilningsmaskinen när vi bröt upp betonggolvet i källaren, berättar Jonas.

Huset byggdes på 1940-talet. Det har en rejäl och frisk plankstomme, men resten var inte så mycket att hurra för.

BEVARAR HUSETS SJÄL

I princip har Jonas och Eva rivit ned huset, tagit hand om det friska och byggt upp det med tillägg av ytterligare en våning.

De valde den här metoden istället för att riva och bygga nytt för att behålla huset själ.

– Det är människor som jobbat och slitit med det här huset och då kan man inte bara riva det, säger Jonas.

Projektet har pågått i två år och under 2010 räknar de med att huset ska stå färdigt. Helt klart lär det aldrig bli. Redan nu står framtida projekt på kö, bland annat ska det fristående garaget byggas ut till dubbla ytan för att ge plats för en rejäl snickarverkstad.

TRÄD FRÅN TOMTEN

På den 6000 kvadratmeter stora tomten fanns nästan bara träd. Gran, tall och björk. Raka och välväxta. Perfekt råvara för inredningssnickerier. 23 av träden är hittills avverkade och uppsågade på Solosågen. Ytterligare ett 30-tal träd ska huggas ned och förvandlas till snickerivirke.

För själva bygget används köpevirke. De egna träden är reserverade för foder, lister och andra inredningssnickerier. Tillverkningen ska ske på en Solohyvel, Logosol SH230. Men den mest kritiska delen är torkningen av virket. Lufttorkat fungerar för byggvirke, men till snickerierna vill Jonas ha kontroll över torkningen. Han var en av de första som beställde en Sauna-tork från Logosol i våras och är en

av de första som har byggt torken och använt den.

KLART PÅ EN DAG

– Det man får är torkaggregatet, ritning och fästelement. Själva skåpet bygger man av cellplast som finns på närmaste byggvaruhus, berättar han.

Det låter lite omständligt, men enligt Jonas gick bygget på en dag. Skivorna sågade han till med en handcirkelsåg. Under sommaren torkade han 1,5 kubikmeter virke, sågat en tum tjockt och 5 meter långt. När han fyllt och startat torken så åkte han och Eva på segelsemester.

– När vi kom tillbaka efter två veckor var virket snickeritorrt, berättar Jonas och förtydligar att fuktkvoten var 11 procent.

Han har lite detaljsynpunkter på konstruktionen, men på det stora hela fungerar den som förväntat och levererar torrt virke på rimlig tid, oberoende av väder och vind. Det största problemet som han har är av annan karaktär:

– Jag skulle behöva mer tid för att säga, säger han.

Trots att träden på tomten är begränsade till antalet, ser han inte den framtida anskaffningen av sågbara stockar som något problem. Han konstaterar att grannskapet är fullt av träd och grannarna vill gärna bli av med ett och annat.

Istället för att riva och bygga nytt, har det gamla huset bevarats och fått ytterligare en våning.

Ett måste för högklassiga trägolv

Ändspontning öppnar nya möjligheter för trägolv. Det visar golv tillverkning och golvläggning hos Logosol.

I våras presenterade Logosol ett anhäng för ändfräsning i Logosol MF30. Utrustningen gör det möjligt att tillverka tunna reparationsgolv i korta längder.

– Anhängen ger ett repeterbart resultat på varenda bräda, säger Logosols produktchef Mattias Byström.

Han testade utrustningen för ett nytt trägolv när han inredde barnkammare till sin och hustrun Annas nyfödda dotter Stella. Golvet är nu inlagt och vitlaserat.

Golvbrädorna är av gran, 13

mm i längder mellan 0,5 och 1 meter. Bräderna är lagda i mönster. Resultatet talar för sig själv, passningen är perfekt i alla riktningar.

Det här typen av massiva trägolv kostar en rejäl slant, vilket gör det intressant att tillverka både för eget bruk och försäljning.

Det finns även logistiska fördelar. Du kan sälja golv från lager, i längder som kan transporteras i en personbil. Inläggningen blir också enkel, näst intill klick-golv. Till det kommer att korta längder gör det möjligt att tillverka golv av "skräpvirke" och skapa mönster. Ett golv av äppelträ är nu fullt möjligt.

Logosols anhäng bygger på att

vertikalfräsen har en släde rörlig i sidled. Det har multifräsen MF30. På släden bultas ett anhäng fast där virket spänns fast. I anhänget sätts en 2 x 2" regel och i änden av den monteras en liten hylla som håller upp virket.

För grövre dimensioner krävs även ett sidoanhäng för att virket ska sitta fast ordentligt under fräsningen.

Med anhängen och de särskilda frässtälarna monterade, fräses man två tiljor åt gången. Fasthållningen sker med snabbtvingar och det tar inte särskilt lång tid att ändfräsa golv till ett helt rum.

På www.youtube.com finns en film som visar ändfräsningen. Sök efter "Flooring with Logosol".

Golvet som Mattias Byström lagt in är ett reparationsgolv. Granbrädorna är 13 mm tunna, i längder från 0,5 till 1 meter.

Stålet tar två golvbrädor på en gång, den ena med spont, den andra med not.

Ändspontning öppnar helt nya möjligheter för golvträ.

Vi har maskinerna – för demonstration

LOGOSOL

KJ Skog & Trädgård AB
Ope 175
831 ÖSTERSUND

Butiken är öppen
7-17 måndag till fredag
Tel: 063-354 45

Skog & Trädgård
www.skogtradgard.com

Suzuki 100 år!

Det firar vi med kalaspriser på våra modeller LT-A450 & LT-A750.

Eller vad sägs om en LT-A450 för 79 900 kr och en LT-A750 för 95 900 kr?

Besök din handlare och avsluta hösten med en bra affär!

Ordinarie pris: LT-A450 89 900 kr, LT-A750 106 900 kr

SUZUKI KINGQUAD

450AX 4x4 750AX 4x4

SUZUKI 100 ÅR!

Way of Life!

Bosse timrade ett hus till sin livskamrat

Många drömmer om att timra en liten stuga. Bosse Persson nöjde sig inte med det. Han byggde ett 245 kvadratmeter stort timmerhus vid Storchägg-sjöns strand väster om Umeå. Målet var att skapa ett bättre liv för hustrun Maine.

Bosse drev under många år en bilverkstad. Han är van att lösa problem och har aldrig tvekat att ta i för att uppnå det han förutsatt sig.

När livskamraten Maine insjuknade i Parkinson riktade han in sig på att lösa problemen som följde av sjukdomen. Ett av dem var familjens villa i två våningar.

– Jag klarade inte längre av att gå i trappor, berättar Maine.

Den bästa lösningen vore att bygga ett nytt hus utan trappor. Bosse hade ärvt en liten gård några kilometer längre bort, med strandtomt och 20 hektar skog. Här skulle han bygga ett hus i ett plan, utformat så att Maine kunde röra sig obehindrat både inne och ute med rollator.

– Vi började skissa på ett litet pensionärshus på 70 kvadratmeter. Ju mer vi funderade och ritade, desto större blev det, minns Maine.

ETT STORT RUM

1999 var ritningen klar och färdigställd av en byggnadsingenjör. Det hade vuxit till en bottenyta på 245 kvm och bestod i princip av ett gigantiskt rum med köksavdelning och ett sovrum.

– Jag blir också gammal en dag. Här ska vi kunna mötas med var sin rollator, säger Bosse.

Husets yttre form styrdes av några stora stenblock på tomt. Istället för att spränga bort dem, ritades huset för att passa in mellan dem, för att behålla så mycket av områdets ursprungliga karaktär som möjligt.

1999 högg Bosse 400 träd, köpte en Solosåg med elsågaggregat och en av de allra första timmerfräsarna från Logosol. Han hade redan gått en timringskurs och tränade inför storverket genom att bygga ett litet utedass.

GUBBEN PÅ RENOVERING

Våren 2000 drev han bilverkstaden på sparlåga och ägnade sig i huvudsak åt att såga, fräsa och timra. Det här är en typ av jobb som Bosse normalt gillar, men sommaren 2000 var lite speciell.

– Varken förr eller senare har jag varit med om så mycket regn. Hela sommaren klafsade

jag runt i blött sågspån, minns Bosse och sänder en tacksam till vännen Tobbe Fjällström som hjälpte honom med timringen.

Stommen blev klar framåt hösten och kom under tak. Sedan var det dags för en paus för att renovera gubben. Han säger det med lättsam ton, men det var betydligt allvarigare än lite rast och vila. Hjärtat krånglade och han blev inlagd på sjukhuset för ett större ingrepp, installation av en mekanisk hjärtklaff.

För en utomstående är det obegripligt hur han klarade av

Maine och Bosse Persson framför det 245 kvadratmeter stora timmerhuset, som Bosse byggde för att paret skulle kunna möta ålderdomen tillsammans

Resultatet av Maine och Bosse Perssons arbete med att rita, såga och fräsa stockarna och slutligen timra ett hus med 245 kvm golvyta. Infällt: Dasset som Bosse övade sig på.

att såga och fräsa 400 stockar och timra ett så stort hus, i ständigt ösregn och med hjärtfel. Bosse skrattar bort frågan och menar att operationen passade bra i tiden när stommen ändå måste stå och torka under ett år.

ETT UNIKT HUS

Framåt sommaren var han tillbaka på fötterna igen och började så smått bygga vidare på huset. Det stod klart för inflyttning 2003, tre år efter att träden höggs.

Resultatet är ett unikt hus och ett gediget hantverk. Här har inga ansträngningar sparats. Inomhus är det i princip

ett enda stort rum. De enda dörrar som finns går till sovrum, toaletter och tvättstuga. I halva huset går innertaket ända upp tillnock och bur språken är hela sex till antalet, vart och ett med knutade hörn.

– De vinklade knutarna tog lika lång tid att göra som alla andra knutar på huset, berättar Bosse.

Sedan har han av bara farten fortsatt att renovera och bygga. De tre döttrarna har fått var sin sommarstuga, det har vuxit upp en stor verkstad med såghus på ena sidan och det senaste projektet är bygget av en vägska, hopsatt av två begagnade maskiner, för skötseln av den enskilda vägen. För

att nämna några exempel.

Men det viktigaste är att hustrun Maine har fått ett mycket bättre liv. Huset fungerar bättre än vad de hoppats och läkarvetenskapen har gjort sådana framsteg att Maine numera har ställt undan rollatorn och kan pyssla i trädgården.

Det specialbyggda huset har istället förvandlats till en försäkring inför ålderdomen.

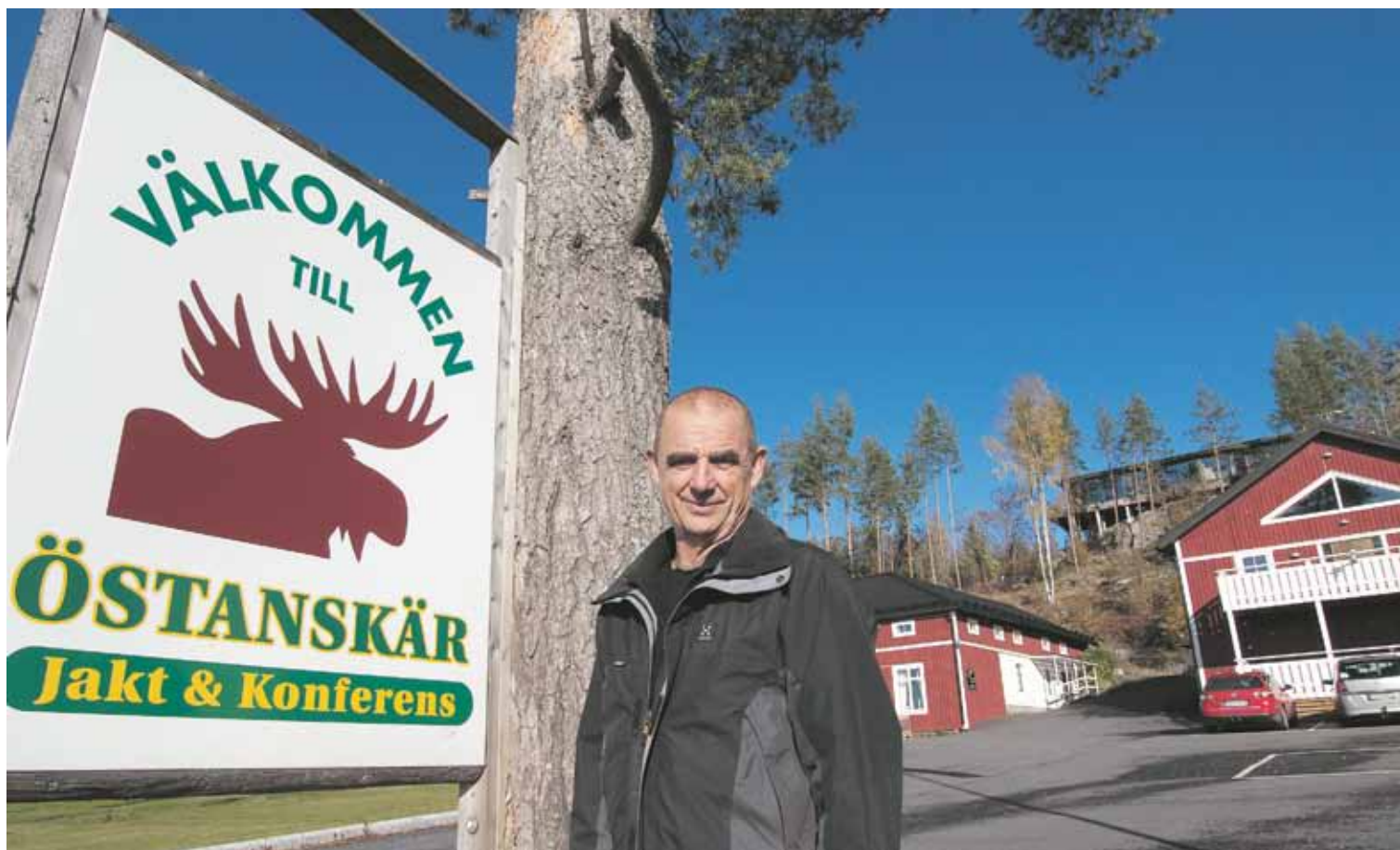
– Här kan vi bo resten av våra liv, säger Bosse och Maine Persson.

Bosse Persson vid Solosågen där han sågade och fräste fram allt timmer till den stora villan.

När jaktkamraterna tröttnade, byggde Bertil konferensanläggning

1995 köpte Bertil Ytterbom en Solosåg för att få sällskap på älgjakten. Följden blev att han idag driver en framgångsrik konferensanläggning vid Indalsälvens strand väster om Sundsvall.

Kopplingen mellan jaktkamrater och konferensanläggning låter långsökt, men så här hänger det ihop: Bertil har under många år sålt och köpt skog, men den stora passionen var jakt.

– Jag tröttnade ut allt och alla. Till sist orkade ingen följa med mig ut på jakt, minns han och skrattar.

I början av 1990-talet köpte han en skogsfastighet i Östanskär, som ligger 15 kilometer uppströms efter Indalsälven. De gamla ägarnas önskan var att byggnaderna på gården skulle bevaras. Här fanns bland annat en kring-

byggd ladugård och ett rejält boningshus. De var i dåligt skick och i ett av husen hade taket ramlat in.

– Jag lovade att inte riva husen, så jag måste ju rusta upp dem, säger Bertil.

Skog fanns det gott om och det billigaste sättet att renovera husen var att såga sitt eget virke. Därför införskaffades ett styck Solosåg, som bland annat användes för att såga reparationsvirke och nya golv av björk.

TYSKA JÄGARE

Under sågandet föddes idén att använda fastigheten för att ordna jaktkamrater, närmare bestämt från Tyskland. Då skulle han både få jaktsällskap och betalt. Därmed hade Östanskärs Jakt sett dagens ljus.

– Jakten pågår bara i 4-5 veckor och under resten av året skulle anläggningen stå tom, säger Bertil som fortsatte att

bygga ut för verksamhet året runt.

Nu hade projektet fått en sådan omfattning att en liten Solosåg inte räckte till. Det mesta materialet köptes in, men den egna sågen bidrog med virke som understryker anläggningens jaktprofil.

– Okantat virke är nästan som skulpturer på väggarna. Dessutom är det lättsamt att bara såga igenom och stryka på järnvitriol, säger Bertil.

EXCLUSIVT SPA

Det största nybygget hittills är ett spa på berget ovanför den ursprungliga gården. Här finns olika sorters bastur, vildmarksbad, en bar, avslappningsrum och konferenslokaler.

Ytterligare en bit upp i skogen finns en aktivitetsanläggning med läktare och restaurang. Aktiviteterna är allt från tävling med minigrävare och mini-carts till intensivkurs för

jägarexamen. Fortfarande arrangeras jakter, men de flesta gästerna nöjer sig med att äta delikata vilträtter.

Bertil har lyckats rekrytera två riktigt duktiga kockar och har fått sig ett namn om att erbjuda matupplevelser långt utöver det vanliga.

– Det viktigaste är erbjuda bra mat och att gästen får ett bra bemötande. Om vi lyckas med det, kommer gästerna tillbaka, säger Bertil.

Dessutom lockas gästerna tillbaka av att Bertil hela tiden utvecklar anläggningen. Han har huvudet fullt av idéer och det senaste projektet är något vid älvstranden.

– Jag vet vad jag ska bygga, men säger det inte. Men det är något som man behöver en Solosåg för att lyckas med, säger Bertil.

Om du vill veta mer om Östanskär Jakt och Konferens, besök deras hemsida www.ostanskar.se.

Det skiljer tio kg mellan skrivbord och eget snickeri

Vad är skillnaden mellan att vara chef på ett större transportföretag i Stockholm och tillverka timmerhus på landet i Värmland.

– 10 kilo och det var länge sedan jag mådde så här bra, svarar Åke Stålberg.

Vikten tappade han när han för två år sedan lämnade jobbet i huvudstaden och började driva Holebergs Hyvleri på heltid. Men allt började 20 år tidigare, när han träffade Karin på en skidsemester i Åre. Tycke uppstod och Åke hittade rötter som han inte visste fanns.

– Karin kommer från Ekshärad i Värmland och det visade sig att min släkt har sina rötter i samma bygd, berättar Åke som växte upp i Eskilstuna.

DUBBEL FLYTT AV TIMMERHUS
Karin som till yrket är körsnär flyttade till Stockholm och paret bestämde sig för att flytta med en bit av Värmland, närmare bestämt ett timmerhus byggt på 1800-talet.

Det monterades ned och flyttades till Stockholm för att åter byggas upp.

– Vi flyttade stommen en gång till i Stockholm, till en annan tomt, men så hittade vi det här stället i Holeberg och bestämde oss för att flytta tillbaka huset igen, säger Karin.

Karin Stålberg tog med sig Åke från Stockholm till värmländska Ekshärad. De flyttade också den timmerstomme, som de en gång i tiden kört till Stockholm. Idag driver de hyvleri och tillverkar timmerhus.

Den här gången blev huset återuppbyggt och Åke såg möjligheten att på fritiden ägna sig åt sin passion för trä. Han köpte en Solosåg med el-sågaggregat och timmerfräs samt en Logosol PH260 panelhyvel. Planen var att gå i pension vid 60 år och dryga ut med inkomster från hyvling av list och panel.

Det gick snabbare än planerat. 2007 kördes flyttlasset till Värmland. Affärsidén för hyvleriet var att tillverka lister, men en kamrat på jakt efter en liten timmerstuga fick Åke på

andra tankar. Han hade redan det mesta som krävdes för att starta en timmerhusfabrik.

LEVERERAT TIMMERHUS

Under de gångna två åren har Åke och Karin tillsammans tillverkat ett 20-tal timmerhus. Hälften har de även monterat. Dessutom beställer de flesta kunder massiva furugolv, fönster, alla sorters foder, lister och så vidare. Det är inga små stugor som de har byggt, hälften är fullstora villor för året-runtboende.

– Vår affärsidé är att bygga

efter kundens idéer och ritningar, säger Åke som är förvånad över att de etablerade husföretagen har så svårt att möta kundens önskemål.

Samtidigt som lyhördheten är grunden för verksamheten, har Åke lagt upp produktionen rationellt. Timring är i sig ett byggsystem och komponenterna kan tillverkas rationellt. Kundens önskemål handlar om ytor, rumsindelning, placering av dörrar och så vidare.

Han köper det mesta virket färdigsågat, i huvudsak tätvuxen norrlandsfura. En del

sågar han själv på Solosågen, men den har i huvudsak en annan arbetsuppgift. Han erbjuder två sorters stommar, med 3 och 5 tums timmer.

Det klenare timret hyvlas färdigt på en gång i panelhyveln. 5-tumstimret planhyvlas på två sidor, medan draget och motstående sida tillverkas i sågverket med timmerfräs. Solosågen används också för att justera virket.

Knutarna fräses han maskinellt och timrets längd exakt-kapas. Genom att han köper torkat virke, blir resultatet perfekt passning på byggplatsen och en vindtät konstruktion.

HITTADE TAK I GOLFHUS

Panelhyveln används även för att tillverka lister och foder, mycket av det med profiler som Åke och Karin själva skapat eller hittat i gamla hus.

Ett exempel är ett unikt innertak som Åke hittade i ett klubbhus på en golfbana. Det ser ut som en korsning mellan Morapanel och pärlspont med stor pärla.

– Jag fotograferade taket och specialbeställde stål, avslöjar Åke.

Men storsäljaren vid sidan om timmerhusen är de massiva trägolven. Den senaste leveransen är 250 kvadratmeter golv till en kund i Danmark. Hyvelmaskinen har verkligen fått göra rätt för sig.

– Jag har säkert hyvlat 50 000 löpmeter och 10 000 av dem är timmer, säger Åke.

Mer om Åke och Karins verksamhet kan du läsa på deras hemsida, www.holeberg.se. På www.nysagat.se hittar du en film från Holeberg.

Stommen i produktionen är en Logosol PH260. Med den har Åke Stålberg hyvlat 50 000 löpmeter. Av det är 10 000 meter 3-tumstimmer, med en egen profil, syns till höger. Ovan syns ett exempel på det 5-tumstimmer som tillverkas med Solosåg och Timmerfräs.

Kvinnliga entreprenörer i skog och trä

140 kvinnliga skogsägare har under det gångna året deltagit i ett utvecklingsprojekt för att skapa nya verksamheter med skogen som bas. Logosol har medverkat i projektet som spänner från skogsskötsel och sågning till pyntegrönt och björksav.

Projektet heter Qvist och finansieras av Västra Götalandsregionen med stöd från Tillväxtverkets program "Främja kvinnors företagande" och Länsstyrelsens EU-medel för landsbygdsutveckling. Projektägare är Skog och Trä i Väst. Målet är att skapa ett affärsdrivande nätverk för kvinnliga skogsägare.

Hälften av all skog i Sverige, drygt 11 miljoner hektar, är i privat ägo. Den ägs av 335 000 personer. En tredjedel eller

127 400 är kvinnor. Flertalet fastigheter ägs av flera personer, i de flesta fall familjer. Kvinnor som äger skog gör det ofta tillsammans med andra, vanligen män.

– Syftet med projektet är inte att kvinnor ska röja och hugga skog. Det är landsbygdsutveckling för att bredda intäkterna från skogen, säger projektledare Ewa Alfredsson.

Hon understryker att det här inte är någon jämställdhetsfråga. Idag är det inte ovanligt

Nysågats redaktör Janne Näsström demonstrerar Solohyveln för Britta Larsson, Kristina Stigeborn och Irene Pettersson, medlemmar i utvecklingsprojektet Qvist.

med kvinnliga skogsmaskinförare och även motormanuell huggare. Syftet är istället att bredda verksamheten och ta ut fler produkter ur skogen.

– Under projektet har det bland annat bildats ett nätverk för gemensamma leveranser av pyntegrönt till kyrkogårdar och blomsterhandeln, berättar Ewa.

Under projektets gång har det hållits flera kortare och längre utbildningar. Basen har

varit en entreprenörsutbildning. Bland de kortare kurserna märks kvalitetsbedömning av trä, under ledning av virkesmätare, och en kurs i fönsterrenovering.

Logosol har även medverkat med en halvdagskurs om grunderna i småskalig träförädling, i det här fallet med Solosåg och Solohyvel. Den hölls i Delsjöskogarna strax utanför Göteborg och innefattade även virkeslära och entreprenör-

skap. Kursledare var Nysågats redaktör Janne Näsström, som tryckte på att den småskaliges viktigaste tillgång är kunskap om trä och viljan att gå utanför ramarna och tillverka det som byggvaruhusen inte kan erbjuda.

En slutsats av projektet är att kvinnor bidrar med en lite annan syn på skogen, som kan bredda verksamheten och därmed intäkterna i det privata skogsbruket.

Kristina Stigeborn och Maria Plass ger resultatet av hyvlingen godkänt. Maria Plass är för övrigt ledamot av riksdagens näringsutskott.

Smart-Holder®
Design Protected Patented

Smart-Splitter®
Patented

Såga och klyv din ved
Enkelt,
Effektivt
och Säkert !

AGMA AB
Götgatan 6 B, 90327 Umeå
Tel: 090-13 86 50, Fax: 090-13 86 51
e-mail: smart@agma.com
Web: www.agma.com

Sven producerar kycklingar med hjälp av ett ramsågverk

Sven Toverud använder sin skog för att producera kycklingar. Som biprodukt får han plankor och bräder, lister och paneler. Sven skrattar när han får höra beskrivningen. – Så kan man också uttrycka det.

Sven Toverud är fjärde generationen som driver Toverød Gård utanför Moss i södra Norge. Gården gick över till kycklingproduktion 1968 och den har utvecklats till en högproduktiv verksamhet som levererar 200 000 kycklingar om året.

– Vi köper dygns gamla kycklingar som väger 40-45 gram. När de levereras efter en månad är vikten 1700 gram, berättar han.

17 000 LITER OLJA OM ÅRET
Så snabb tillväxt kräver en minutiös skötsel av fåglarna. Bland annat handlar det om rätt temperatur.

Under den första veckan är det 33-34 grader varmt och sedan sänks värmen i steg ned till 22 grader. Det här kräver stora mängder energi.

– Vi förbrukade 17 000 liter olja om året till kycklingarna, berättar Sven.

Kostnaden för uppvärmning ökade i takt med stigande oljepriser. Ett billigare alternativ fanns redan på gården i form

av 50 hektar skog. Han använde den redan för att producera reparationsvirke med hjälp av en bandsåg och en Logosol PH260 panelhyvel. Hyveln kom till gården i samband med att boningshuset renoverades.

– Vi hade köpt lister till den första etappen av ett hyvleri i Drammen. När jag skulle beställa mer så fanns hyvleriet inte längre. Istället fick jag hjälp av Logosol att ta fram stål för att tillverka listerna själv, säger han.

HYVLAT PÅ RÄTT SIDA

Med djungeltelegrafan som enda reklam började det komma förfrågningar om legosågning från andra skogsägare och på specialsågat och hyvlat virke från människor i grannskapet.

– Mest efterfrågan är det på fasadbräder. Kunderna uppskattar att de är hyvlade på rätt sida, säger Sven.

Efterfrågan är större än vad han med en rimlig arbetsinsats kan producera med bandsågen. Lösningen blev ramsågverket Logosol Låks 500 som levererades hösten 2008. Första säsongens sågning visar att det fungerar bättre än förväntat.

– Jag säger tre gånger mer på samma tid. Samtidigt som ramsågen delar upp blocket skär jag två bakar med bandsågen på nästa block, säger Sven.

PERFEKTA MÅTT

Både han och kunderna är mycket nöjda med resultatet av ramsågen. Den ger perfekta ytor och rätt dimensioner. Dessutom är det en enkel och driftsäker konstruktion.

För den oinvigde finns egentligen bara ett arbetsmoment som kan tyckas krångligt, slipningen av sågbladen.

Sven Toverud tredubblade produktionen med samma arbetsinsats, när han kompletterade sitt bandsågverk med ett Logosol Låks 500 ramsågverk. Samtidigt fick han mer flis, som används för att värma kycklinghuset. På det sparar han 80 000 kronor om året.

Sven säger så här om den saken:

– Slipningen fungerar väldigt fint med den utrustning som följer med sågverket.

Men hur kommer kycklingarna in i sågningen? Förklaringen finns i våningen under sågverket, en nyligen installerad panna för flis. Bakar och virke som inte uppfyller Svens kvalitetskrav mals ned till flis och används som bränsle.

– Flis är en mycket bra biprodukt. Det svarar för hela uppvärmningen av kycklinghuset med en yta på 800 kvadratmeter. Jag håller även på att installera rör så att flisen ska värma bostadshuset, säger Sven.

Med tanke på att kycklingarna är huvudprodukten på gården, kan man vända på resonerandet och beskriva plankor och bräder, list och panel som efterfrågade biprodukter av flis och kycklingar.

Även gårdens två hästar har nytta av träförädlingen. Kutterspåret från hyvlingen kommer väl till pass som strö i stallet.

Fliseldningen sparar 80 000 kronor om året jämfört med olja. Men det är något annat som Sven Toverud värderar ännu högre.

– Det känns fint att ta vara på så mycket som möjligt av gårdens egna resurser.

– Slipningen av sågbladen fungerar väldigt fint med den maskin som följer med sågverket, säger Sven Toverud.

Tack vare Låksågen finns numera ett lager att hyvla av när kunderna hör av sig.

En allsidig sløydlerer

Knivmakeren og sløydleren Helge Lund fra Verdal i Nord-Trøndelag har hele livet trivdes med å arbeide med tre.

Vi besøkte han i snekkerverkstedet en sen høstkveld, og det var ikke vanskelig å finne fram: Det lyste fra vinduet, lukket ferskt tre over hele plassen og knitret godt i den lille vedovnen han har fått satt inn.

Han likte godt å være med i snekkerverkstedet også som barn, og kan vise oss et arr på arma som han fikk etter nærkontakt med en høvel som seksåring. Dette skremte han ikke fra å fortsette å arbeide med tre. Han tok utdanning som formingslærer med hovedvekt på jern og metall, og har også undervist i sløyd hele livet.

FIKK GOD HJELP

Lund fikk først kontakt med Logosol for et par år siden, da han fikk tak i noen store almer,

og trengte et eget sagbruk for å bearbeide disse almene.

– Der fikk jeg god hjelp, kjøpte en Big Mill Basic-pakke med motorsag. Resultatet ble flere kubikkmeter med flott plank. Systemet er senere blitt brukt på mer alm, bjørk og selje med meget godt resultat. Jeg har nå mye fint materiale som jeg skal benytte meg av når jeg går av som pensjonist i desember, forteller Lund.

– Med så mye flotte materialer, måtte jeg også investere i nye snekkermaskiner; en plan- og dimensjonshøvel og en bordsirkelsag, og da ble også det fra Logosol. Sag og høvel fikk jeg blant annet god bruk for da jeg fikk i oppdrag å lage en hel del pc-bord til skolen der jeg arbeider.

En annen stor lidenskap er å

Helge Lund viser oss dreiebenken der han dreier løvtynne skåler, lysestaker og til og med hatter har blitt til her på benken.

lage kniver. Helge viser oss et utall kniver på vegg, og forteller at han har vunnet flere priser på ulike messer med knivene sine.

Nå forbereder han seg på flere dager i sitt eget velutstyrte verksted, når han ved juletid endrer status og blir pensjonist.

Verkstedet er et rom på nes-

ten 50 m² som er fylt opp med maskiner av alle slag.

GODE DAGER I MØTE

Ikke en centimeter er ubenyttet i dette rommet. Han viser oss dreiebenken der han dreier løvtynne skåler, lysestaker og til og med hatter har blitt til her på benken. Råemner til nye dreieprosjekter har han

liggende på forskjellige steder, alt etter behov for forskjellig tørketid på de ulike treslagene.

– Nå gleder jeg meg på å bruke mye tid her i verkstedet i tiden som kommer, og jeg håper også å få fine dager med ski på beina utover vinteren, sier Helge Lund. Han kommer til å gå noen gode dager i møte, med alle sine hobbyer.

Helge Lund fikk tak i noen store almer og kjøpte en Big Mill Basic-pakke med motorsag.

– Med så mye flotte materialer, måtte jeg også investere i nye snekkermaskiner; en plan- og dimensjonshøvel og en bordsirkelsag, forteller Helge Lund.

Kursaktivitet ved Logosol Norge AS vår/sommer 09.

Våren 09 har vært en aktiv periode med 3 høvelkurs og 1 fagopplæringskurs i regi Logosol Norge AS.

Høvelkursene, der totalt 15 deltagere har vært med, har vært arrangert ved Logosol i Trøndelag og ved Hovin Laft ved Tyrifjorden. Vi har fått med oss en meget dyktig fagperson i Terje Gjersøe fra Revetal til å holde høvelkursene på Østlandet. Han har bred erfaring i høvling og har hatt sin PH260 i mange år.

Høvelkursene er 1 dags, der deltagerne får en teoretisk og praktisk grundig gjennomgang av både høvemaskinen og det som har med høvling å gjøre, samt råd og tips om høvling.

I høst er det planlagt to nye kurs, et på Revetal på Østlandet 3.november og et i Trøndelag 30.november. Ta kontakt med oss for informasjon og påmelding til høvelkurs.

FAGOPPLÆRINGSKURS.

Våren 09 vart det gjennomført et fagopplæringskurs for 12 ansatte i trelastindustrien ved Olav Duun vgs, der Logosol i samarbeid med Olav Duun vgs hadde ansvar for kursopplegg og gjennomføring av teoriopplæringen som dekker fagbrevet i trelastindustrien.

Opplæringen vart gjennomført på to måneder med samlinger og studieoppgaver. Deltagerne måtte opp til en sentralgitt eksamen i juni der alle besto eksamen og er klar til å ta fatt på den praktiske opp-

læringen mot fagbrevet.

Logosol AS i samarbeid med opplæringskontoret for byggfag, starter med et nytt fagopplæringskurs ved Kjeldstad Trelast AS i oktober med eksamen våren 10.

Ønsker du å ta fagutdanning innen trelastfaget eller ønsker andre typer fagkurs, kan du kontakte Logosol Norge AS for mer informasjon.

Våren 09 vart det gjennomført et fagopplæringskurs for 12 ansatte i trelastindustrien ved Olav Duun vgs.

Logosol AS

Ystadvegen 41
7670 Inderøy
Tlf: 47 87 50 00
Fax: 74154712
www.logosol.no
info@logosol.no

Gratis kurs i konsten att leva

Konsten är inte bara att överleva. Konsten är att leva ett liv som man trivs med.

Anmäl dig till Logosols nyhetsbrev så får du en kurs i tolv steg om livet med e-post under det kommande året.

Lärare är överlevnadsexperten Mikael Åkerman och prästen Jan-Olof Nordström, både verksamma i Örnsköldsvik.

De är barndomskamrater och upptäckte för något år sedan att deras tillsynes motsatta inriktningar kompletterar varandra.

Båda arbetar med att hjälpa människor att leva ett gott liv.

Mikael är inte helt bekväm med titeln överlevnadsexpert. Även han inriktar sig på att man ska leva ett gott liv, men konsten att överleva är ett viktigt bidrag.

MÄNNISKANS ÄLDSTA UPPFINNING

Han ordnar kurser och föreläsningar i ämnet och har som paradnummer något som han kallar den skärande eggen.

– Den skärande eggen är en av människans äldsta och viktigaste uppfinningar, säger Mikael.

Den skärande eggen går igen

i alla Logosols produkter. I motorsågskedjor, sågband och hyvelstål. En bra skärande egg är nyckeln till ett förstklassigt resultat.

Men hur kommer en präst in i bilden? Jan-Olof har fått frågan förut, men svarar tålmodigt.

GEMENSKAP OCH HÄLSA

– Livet handlar om så mycket mer än att överleva. Många har glömt bort konsten att leva och styra tillvaron åt det håll som man själv vill, säger han och hänvisar till undersökningar om vad vi människor önskar oss mest av livet.

– I alla undersökningar visar det sig att vi mest av allt värdesätter gemenskap och hälsa.

Just nu arbetar Mikael och Jan-Olof tillsammans fram kursen för Logosol.

Det börjar med handgripliga saker som skydd, värme, vätska och redskap. Sedan kommer det att glida över mot konsten

Mikael Åkerman och Jan-Olof Nordström har för Logosols tagit fram en utbildning i konsten att leva ett bra liv. Den är gratis för alla prenumeranter på Logosols nyhetsbrev med e-post.

att leva. Exakt vad det blir är inte klart, men som prenumerant på Logosols nyhetsbrev kommer du att få en blandning

av texter, bilder och några filmer.

Du anmäler dig till nyhetsbrevet på www.logosol.se eller

genom att e-posta till info@logosol.se. Skriv nyhetsbrev i ämnesraden.

Perfekt slipning med full kontroll

Sedan starten 1973 har Tormek introducerat nya konstruktioner och satt standarden för våtslipning av eggverktyg. Idag innehåller systemet mer än tio specialkonstruerade jigger som gör det enkelt att snabbt slipa de flesta typer av eggverktyg.

SE-76

Med den senaste modellen T-7 medföljer bland annat den helt nya jigger för raka egg, SE-76. Den riktar upp verktyget efter dess övre plana sida, vilket garanterar exakt 90° vinkel.

TT-50

En slipsten behöver vara exakt rund och plan för att ge ett bra slipresultat. Tormek T-7 levereras därför med ett nytt unikt svarv- och skärpningsverktyg med skruvmätning, TT-50, samt en dubbelsidig stenjusterare med två olika kornstorlekar för optimal slipeffekt.

SVP-80

Maskinen kan kompletteras med Tormeks samtliga slipjigger, exempelvis SVP-80, jigg för profilstål och SVH-320, jigg för maskinhyvelstål av obegränsad längd.

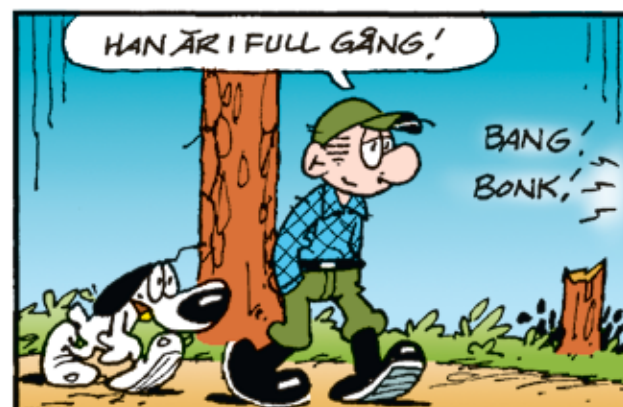
SVH-320

Besök www.tormek.se

7
YEAR
WARRANTY

TORMEK®
Sharpening Innovation

Logosol erbjuder kurser på nätet: Först ut är tillverkning av fönster

Logosols kurser blir allt mer efterfrågade. Nu ska de bli tillgängliga för alla via Internet.

Bakom satsningen står Frank O. Engan på Logosol i Norge. I 17 år arbetade han som lärare i snickeri och byggande. Förra året anställdes han av Logosol och såg ett stort behov av mer utbildning.

Även i Norge ordnas kurser, om än inte i samma omfattning som i Sverige. Mer om dessa utbildningar på sidan 25.

Den effektivaste lösningen vore utbildning via Internet. Frank har tillsammans med Berth Olsson, som är Logosols utbildare i maskinsnickeri, producerat den första filmen i en planerad serie av utbildningar. Ämnet är tillverkning av fönster.

Tanken är att eleverna får ett lösenord, som ger dem tillgång till filmer och annat material och även kan ställa frågor. Det finns flera fördelar med den här metoden.

Eleverna övar på sin egen utrustning, slipper resor och kan repetera utbildningsavsnitt så många gånger som det behövs.

Mer information om utbildning på Internet kommer framöver med Logosols nyhetsbrev på e-post. Du beställer det på info@logosol.se eller

via hemsidan www.logosol.se.

Det här är ett komplement till de vanliga utbildningarna. Alla som gått dem vet att en stor del av behållningen är att träffa likasinnade och utbyta erfarenheter.

Dessutom finns det en hel del spännande att titta på, särskilt när kurserna hålls i Härnösand.

KURSERNA

Logosol har utbildningsplatser över hela landet. I Norge ordnas utbildningar hos Logosol i Inderøy.

Följande kurser erbjuds under nästa år:

Solosågning. En dag med grunderna i blocksågning samt inställning och vård av sågverket. Den här kursen passar både för nybörjaren och den som redan har sågat en del. En dag.

Hyvling med PH260. Kurser riktar sig även till ägare av tvåkutterhyveln DH410 som i princip är en halv PH260. Den passar både fritidshyvelaren och proffs. En dag.

Hyvling med SH230. Det här är en unik maskin som är enkel att förstå, men en kurs gör att du får ut ännu mer av den. En dag.

Timringskurs. En mycket uppskattad utbildning som pågår i dagarna fem. Kursen

hålls i Härnösand, under ledning av den mycket rutinerade och underhållande timmermannen Tycho Loo. Eleverna brukar beskriva den här kursen som ett minne för livet.

Bygga badtunna. Under fyra dagar får du bygga en badtunna under sakkunnig ledning. Den färdiga tunnan tar du med dig hem.

Bygga fönster. Under två dagar lär du dig att tillverka utåtgående fönster med beslagning.

Maskinsnickeri. En utbildning i två steg där du lär dig att använda snickeriets viktigaste maskiner: Formatsåg, rikt- och planhyvel och vertikalkfräs.

Första steget är en dag, andra pågår i två. Lärare för alla snickerikurser är möbelsnickaren Berth Ohlsson, rutinerad utbildare och en förstklassig yrkesman. Det är även han som är lärare i de kommande utbildningarna på Internet.

Maskinsnickeri för tjejer. Samma kurs som första steget i ovanstående, men utan herrar som vet allt...

Kursdatum för 2010 är ännu inte spikade. Dessa kommer att publiceras på www.logosol.se, under fliken kundservice.

Slutligen ett tips inför jul: Ge bort ett presentkort på en kurs hos Logosol.

Berth Olsson är Logosols utbildare i maskinsnickeri. Nu blir hans kurser tillgängliga även på Internet. Först ut är en kurs i att tillverka fönster.

Affärsida: Närhet till kunderna

Att leverera snickerimaskiner till Stockholms innerstad tillhör inte vanligheterna på Logosol. Men mitt i storstaden finns flera snickerier.

Ett av dem är Fredrik Paulsen Snickeri med adress Birger Jarlsgatan.

Fredrik möter Nysågats ut-sände ute på trottoaren och visar vägen ned i källaren, in i ett rum som tidigare inrymde en stor rengöringsmaskin för mattor. Den fungerade dåligt och försvann med tiden. Fredrik hyrde lokalen och byggde om den till snickeri.

– Från början var det en hobby, men för tre år sedan tog jag tjänstledigt för att prova på att driva eget företag. Det var så roligt att jag sa upp mig, berättar Fredrik som är fritidspedagog med förflutet i skolans värld och dessförinnan som byggnadssnickare.

VALDE MASKINER EFTER HISSEN

Det var gode vännen Mats Tegnér som uppmuntrade honom. Mats är finsnickare och idag arbetar vännerna tillsammans, i var sin verkstad.

Det centrala läget har sitt pris. Verkstaden är ytterst kompakt. Material och maskiner transporteras via en vanlig personhiss. Därför har valet av utrustning varit kritiskt. Det ska vara proffsmaskiner som är så små att de ryms i hissen.

Två snickerimaskiner från Logosol har letat sig ned i källaren. Det är formatsågen PS315 och multihyveln MH410. Båda går på hjul och är lätta att flytta, vilket är en förutsättning i den trånga verkstaden.

– Det var bara några centimeter till godo i hissen, men de kom ner, säger Fredrik.

TITEL: SKOGSÄGARE

När hyveln anlände, visade lastbilschauffören fraktse-deln där någon på Logosol titulerat Fredrik skogsägare. Chauffören frågade var han hade sin skog.

– Jag gjorde en gest mot buskarna vid parkeringsplatsen på Valhallavägen. Chauffören godtog skrattande min förklaring.

Multihyveln är en maskin som många ställer sig undrande över. Det är en rikt- och planhyvel med sidokutter, den enda maskinen i sitt slag i världen. Vad har man för nytta av en sidokutter i en planhyvel?

– Stor nytta, särskilt om man som jag tillverkar mycket limfog, svarar Fredrik.

Tanken är att man ska rikta två sidor på hyvelbordet och sedan låta planhyveln ta hand om de två återstående sidorna. Men enligt Fredrik behöver man inte rikta om virket är någorlunda rakt.

– Jag låter det gå två gånger genom planhyveln. Blir virket inte helt rak, så försvinner det när man drar ihop limknektarna, förklarar han.

En annan fördel är hyvelbredden på hela 410 millimeter. Fredrik tillverkar först skivor med en bredd på 300-350 mm, som hyvlas till slutlig tjocklek. De limmas i sin tur ihop till t ex bordsskivor av önskad storlek.

KUNDER I GRANNSKAPET

Så över till frågan som de flesta är mer intresserade av än hur Logosols maskiner fungerar. Går det verkligen att driva ett snickeri i Stockholms innerstad?

– Ja, svarar Fredrik. Inom 15 minuters gångavstånd finns 4-5 snickerier.

Kunderna är en blandning av restauranger, butiker, kontor och privatpersoner. De

Anders Fredriksson har sitt snickeri mitt i Stockholm och specialbygger möbler efter kundernas önskemål. Här är det Jacob Erixon (t v) som hämtar ett måttanpassat köksbord.

efterfrågar specialtillverkade möbler som passar in i rum som inte ansluter till svensk standard. Lite mindre bord än vad som finns i butikerna, lite högre stolar till restauranger och så vidare.

Många av kunderna finns i närområdet. Genom att vända sig till Fredrik får de exakt den möbel som de förgäves sökt ef-

ter i möbelhandeln och slipper betala dubbla trängselavgifter för att köra bil fram och tillbaka till det stora möbelvaruhuset.

– Kunderna upptäcker också att möbler tillverkade enligt deras önskemål kostar mindre än kvalitetsmöbler i handeln. Vi har fullt upp att göra tack vare rekommendationer från

nöjda kunder, sammanfattar Fredrik Paulsen.

Promenerar du någon gång efter Birger Jarlsgatan i Stockholm, förbi Sveriges finansella centrum Stureplan, kom ihåg att under jord döljer sig inte bara en tunnelbana. I en källare finns även den lilla möbelfabriken Fredrik Paulsen Snickeri.

– Logosols multihyvel är den perfekta maskinen för att göra limfog, anser Fredrik Paulsen.

Varuhuset i småskalig träförädling

Information och filmer

Logosol finns i din dator. Besök oss på www.logosol.se. Här finns information om samtliga produkter, ned till minsta tillbehör, i många fall även presenterat på film.

Ring till oss

Du når Logosols säljare och specialister på telefon 0611-182 85. Svarar vår växel. lämna telefonnummer så ringer vi upp. E-post skickar du till info@logosol.se.

Besök oss

Logosol finns vid E4, norra infarten i Härnösand. Du är välkommen att besöka oss. Adressen är Industrigatan 13, 871 53 Härnösand.

LOGOSOL
Bäst på småskalig träförädling